

Takurda-o Burus o wu gene yan-dor Yeso n-me bo-o o-Roma

Rem-se ro n-me à:

M-zanté un hi-de ut-ma ne 1:1-17

Hun-ne ye un hono o-dak conog gwu 1:18—
3:20

Cow-yo Shir yo un gwu 3:21—4:25

Hoog-m pu-mo n-me un Kiristi 5:1—8:39

Zonge-to Shir mosse un Ya-o-Isra ne 9:1—11:36

She'et-de un ko-yan-dor Yeso 12:1—15:13

M-tige un gas-ur Burus ne de un hi un de un
wu 15:14—16:27

Ur-gas

¹ Me, Burus, wan-guw-m **Kiristi*** Yeso, genbe ka takurda-o. Shir ak me ko-yan-Tom Yeso remen um ko'otté **Ma-to m-Rerem** to un wu.

² Ka **Ma-to m-Rerem** to, to Shir surte o-nu cin n-ga à, to yan-rwor un Ma-to Shir zee un Takurda-o Shir o un ba m-kukop à.

³ Ka **Ma-to m-Rerem** to, to un Wà un wu to, wu rwuune so un baag-o ko-Gwomo **Dawuda** à, be-de un mat-o o-wur.

⁴ Amba un koob-de un kukop-mo un wu, **Kukt-o Shir** kututu na ur-beeb ne unze, Yeso **Wà-wu Shir** wu remen wu inute ut-marimar. Yeso **Kiristi**, wu ro Wan-Koyan na.

* **Bor-o gaan:1 1:1** Wu Shir daagne à.

⁵ Remen yo Yeso nome me à, Shir ya'ag me m-yar un o-cow yo um waragte ko-**yan-Tom Yeso**, wan-ko'ot un Ma-to un wu. Wu un nom kaane remen hun-ne kap ye un dak-ut-dak, hono o-dak ye sheret un wu, komo ye nome wu o-dorotte.

⁶ No ma, no mosse un hun-ne ye un Shir daagne à ye she'ete kang-o gaan un Yeso **Kiristi** ne.

⁷ Ka takurda-o, o ma no o myet yan-dor-ye ro un bo-o o-**Roma** à:

Shir waste un no ne. Wu degsu no, no waragte hun-ne ye un wu. Me us-kon Shir Tato na un Yeso **Kiristi**, Wan-Koyan na wu 'ye no gwugwu-mo ur-hur un yar-mo un wu ne.

Kon-se ur-bongon

⁸ Ur-takan, um bomog Shir re un jin-ur Yeso **Kiristi** rem no kap, remen hono o-dak hun-ne ro un m-hoge un ma-to un sher-m no.

⁹ Shir, wu me un guw-mo un wu un hur-ur gaan un ko'ot un **Ma-to m-Rerem** to un Wa un wu Yeso à, wu ro wan-swo-us re, wu hyeneste bo me us-kon koyanda rem no à.

¹⁰ Me us-kon koyanda, Shir 'ye me o-cow um habute be-ur no, urege Shir conog.

¹¹ Me un reeb-o um hyenet no, bo um he no m-gu un yar-mo Shir ya'asu me à, remen no bo'osute un yo no shere à.

¹² Rii-yo um cone m-zee à, um conog um do no jaab-o ut-men un sher-m no, komo um conog no do me jaab-o ut-men be-de un sher-m re.

¹³ Or re ne, um conog no nep um sengute deen um habute be-ur no. Amba me kum o-cow á. Um

ro ɔnɔg ʊm guut nɔ bɔ sher-m nɔ he m-dɔ m-'wɔns be-ur **Kiristi** à. ʊm ro ɔnɔg m-gu nɔ, ʊm bɔ'ɔsɛ ʊn rem-se Shir, bɔ ʊm gu'e hun-ŋe ʊn to ken be-to à.†

14 Mɛ m-hogɛ ʊn hur ʊn de nɔ-se ʊn hun-ŋe kap rɔ ʊn hi ʊn de, ya-n-mɛ ʊt-bɔ ʊn ya-ʊs-riib nɛ, ya-ʊs-nap ʊn ya-ba-ʊs-nap nɛ.

15 O rwɔ'e ʊm ro cunte m-ko'otu nɔ **Ma-to m-Rerem** nɔ yan-bɔ-o **o-Roma**.

Bɛɛb-de ʊn ma-ʊt Yɛso

16 Mɛ ʊn hogɛ ʊn 'e-mɔ ʊn rwɔr ʊn **Ma-to m-Rerem** á. Mɛ ʊn zɛɛ kaanɛ remen to rɔ na m-kute ʊn bɛɛb-de Shir. Ka bɛɛb-de de rɔ ʊn gwɔ-ɔ ʊn myet yɛ shɛrɛ be-de ʊn wɔ à, **Yahuda**-ŋe ʊr-takan, ka da-de yɛ rɔ **Yahuda**-ŋe á.‡

17 Ka **Ma-to m-Rerem** to kututu na bɔ hun-ŋe he m-warag kashi be-de ʊn Shir à. A cirɛ m-shɛr be-de Shir, a komuru komo m-shɛr be-de ʊn Shir. Bɔ Ma-to Shir zɛɛ à, “Nɛt kashi wɔa kum hogɔ remen wɔ shɛrɛg be-de ʊn Shir.”§

Hun-ŋe myet ba'asute

18 Ryaab-se Shir rwunte cas cir-mɔ n-ton remen yan-mɛn-ʊt jaas-to ʊn rii-to ʊn ba ʊr-bon to hun-ŋe rɔ m-nɔm nɛ à. Yɛ hɔkte o-nip ʊn mɛn-ʊt jaas-to to ʊn yɛ.

19 Depɛtɛ yɛ nep myet rii-yo rɔ yo Shir à, remen Shir kututu yɛ yo cas.

20 Cin da-o Shir nɔmɛ hono o-dak à, rem-se Shir, se a m-hyan ʊn yish á, bɛɛb-de ʊn wɔ de

† **Bɔr-o gaan:13 1:13** Hyen komo: Sɛng 19:21. ‡ **Bɔr-o gaan:16 1:16** Hyen komo: Mark 8:38. § **Bɔr-o gaan:17 1:17** Hyen komo: Haba 2:4.

ba m-ta, un bɔ wu rɔ ne à, cas a rɔ se m-hyan be-de un rii-to Shir nome à a to m-nap. Net rott be-de m-ru á.

21 Ye nepste Shir, amba ye ro wu m-'ya un sek-mo depe á, ye ro wu m-bom á. Remen ye nomog kaane, barag-se un ye warag o-hwaa, hur-de un ye, komo shiishe de rowe o-comb.*

22 Ye ro m-hyan un hi un de un ye ya-us-weer amba ne raag-mo ye rotte.

23 Otte ye ya'as m-seps be-de Shir wu un ba ur-kom à, ye senguru us-toog un rii-to net nome à. Ka rem-se net shabe à, untun sha-mo un net, un sha-mo un yege-no ne, ut-gut ne, un rii-ye rɔ ut-kurub ne à. Myet ka rem-se rɔ m-ta.†

24 Remen kaane, Shir yaguru ye, ye nomuru rii-yo hur-de un ye cone à, ye nomuru saw-to m-'e un wur-ut or un ye ne.

25 Ye yaguru Shir wu o-nip, ye bopuru ut-bo. Ye ma'asu m-kwukte un ya'asu m-guw ne be-de un rii-to Shir nome à, amba ye yage Shir wu nome koyan à, wu a he ur-bongon de un ba m-ta à, **amin.**

26 Remen kaane, Shir yaguru ye. Ye nomot rii-yo ye cone à yo m-'e. Ne'a-ne ye un ye yaguru rew-mo ut-ge bɔ a wete à. Ye senguru nom un rii-yo a 'wosse á. Ne'a-ne rɔ m-rew un or un ye ne ne'a-ne.

27 Campo-ne komo ye yaguru rew-mo ut-ge un ne'a-ne ne bɔ a wete à. Ye senguru con-to un hi un de un ye, campo-ne rɔ m-rew un or un ye ne

* **Bɔr-o gaan:21 1:21** Hyen komo: Apis 4:17-18. † **Bɔr-o gaan:23 1:23** Hyen komo: Kara 4:16-18.

campo-ŋe. Remen kaane ɔ hante a ye'et ye ʊr-koob de rekse hond hond ʊn **ba'as-de** ʊn ye ne à.

²⁸ Bɔ ye yage nap ʊn Shir à, Shir yaguru ye, ye he'eburu ʊn barag-se o-hwaa, ye sengute nom ʊn rii-yo depe á.

²⁹ Ye shiishe ʊn nom ʊn men-ut jaas-to koyanda.

Ye rɔ ʊn nome hun-ŋe rem-ʊs yo-se.

Ye peneg o-suub.

Ye m-nom ʊn rem-se he naas ʊn hur-de ʊn net à.

Ye peneg ʊr-shoob.

Ye rɔ ʊn hoom ʊn hun-ŋe.

Ye peneg ʊt-ween.

Ye m-raks ʊn hun-ŋe.

Ye rɔ ʊn ess ʊn net ʊr-hur.

Ye rɔ ʊt-we.

³⁰ Ye rɔ ʊn m-ti ʊn jin-to ʊn hun-ŋe.

Ye yaguru Shir.

Ye jiite yo'og-o ʊn hun-ŋe.

Ye jiite m-gwon.

Ye peneg ʊs-ses.

Barag-se ʊn ye yo-se se.

Ye rɔ ʊn koob-de o-dorotte ɔ ʊn ye mate ye à.

³¹ Ye rott ʊr-hi á.

Ye m-shoos ʊn ma-to ye surte o-nu á.

Ye m-was ko hyan ʊn 'won-de ʊn hun-ŋe á.

³² Ye nepste jind-o Shir zeeg myet net-wu nome gon ka saw-to à, wu woog m-mar. Amba ye rɔ senge-mo ʊn nom ʊn rii-yo ba ʊr-bon, ka ye rɔ m-nom kaane komo à, ye rɔ ye m-do'e jaab-o ʊt-men ʊn rii-yo ba ʊr-bon.

Bɔr-ʉs yoor

Shir rɔ ʉn m-piish ʉt-ma hond hond

¹ ¿Or re, wɔ ʉn hyan ʉn **ba'as**-ur or ru ne? Wɔtt be-de m-ru á. Wɔ ʉn piishe ʉn hun-ne ʉt-ma komo wɔ m-nɔm ʉn rii-yo ká hun-ne ye rɔ m-nom à, hi ʉn du wɔ m-hɔ.*

² Te nepste piish ʉt-ma tɔ Shir hond hond ɔ be-de ʉn ye rɔ m-nɔm ʉn gɔn ká rem-se o-saa se à.

³ Wɔ ʉn piishe hun-ne ʉt-ma. Wɔ mat-de ʉn net, wɔ wɔ rɔ m-nɔm ʉn gɔn ká rem-se wɔ ken wɔ rɔ m-nom à, ¿Wɔ m-hyan o zee Shir a 'ye wɔ ur-koob á?

⁴ ¿Kɔ de wɔ ʉn gini ʉn caari-mɔ ʉn yar-mɔ Shir ʉn 'wɔn-de ʉn wɔ ne, ʉn mɔ ʉn hur-de ʉn wɔ ne? Nap ʉnze Shir ʉn kute wɔ 'wɔn-de ʉn wɔ remen o waktunté o muun be-de ʉn wɔ.

⁵ Amba remen cikt ʉn du ʉn koob-de ʉn waktune-m ru ne be-de Shir, wɔ ʉn egne ʉn hi ʉn du ryaab-se Shir. ʉn hɔ-de ryaab-se Shir, wɔa kute hun-ne kashi ʉn piish ʉt-ma cas cas.

⁶ Shir “a top kɔ wɔ ke net-wɔ hond hond ʉn gɔn senge-mɔ wɔ nɔme à.”†

⁷ Shir a 'ye hun-ne hoog-o ʉn ba m-ta ye mɔ'e ur-hur ʉn senge-mɔ ʉn nɔm ʉn rii-yo ur-bon à, ye rɔ ʉn saktɔ-o ʉn kum m-seps, m-sek ne, ʉn hoog-o ba m-ta ne.

⁸ ʉn cen ɔ ye ken hun-ne ye rɔ ʉn cɔn-to ur-hi ne, ye yage o-nip à, ye rɔ ʉn nɔm ʉn rem-se ʉn

* **Bɔr-ʉs yoor:1 2:1** Hyen komo: Mati 7:1; Ruka 6:37. † **Bɔr-ʉs yoor:6 2:6** Hyen komo: Bɔng 62:12; Swɔɔ 24:12.

ba ʉr-bon, ryaab-se Shir rɔ ʉn hi-de ʉn ye, komo yea sʉ ʉr-koob deen.

⁹ Swo ʉr-koob ʉn tuk-mo ʉt-men ne rɔ ʉn 'er-de ʉn ko wʉ ke net-wʉ wan-nom ʉn men-ʉt jaas-tɔ, ʉr-takan be-de ʉn **Yahuda**-ṅe, ka da-de, ye rɔ **Yahuda**-ṅe á.

¹⁰ Amba Shir a 'ye ko wʉ ke wʉ rɔ m-nom ʉn senge-mo ʉr-bon à, m-seps, m-sek ne, ʉn gwugwu-mo ʉr-hur ne. Wʉa nom yo ka, ʉr-takan **Yahuda**-ṅe, ka da-de, ye rɔ **Yahuda**-ṅe á.

¹¹ Remen Shir rott m-koos á.‡

¹² Kap ye nome **ʉr-ba'as** rii-yo **karamsa-o Mosa** woonte à, Shir a piishe ye ʉt-ma ba o-**karamsa**. Ye nome komo **ʉr-ba'as** ʉn neps ʉn **karamsa-o Mosa** à, n-te ʉn **karamsa-o Mosa**, Shir he ye piishe ʉt-ma.

¹³ Shir a hyen hun-ṅe kashi remen ye hogute o-**karamsa** á, amba se ye nomog o-dorotte o ʉn yo **karamsa-o** zee à.

¹⁴ Ye rɔ **Yahuda**-ṅe á, ye rott o-**karamsa** á, amba da-o ye nome yo **karamsa-o** zee à, barag-se ʉn hur-de ʉn ye rɔ ye m-kute rii-yo ʉr-bon ʉn yo ʉn ba ʉr-bon ne, ko de yette **karamsa-o Mosa** á.

¹⁵ Senge-mo ʉn ye kutute ye ʉnze ye rɔ o-**karamsa** ne gense ʉn hur-de ʉn ye. Da-o ye nome rii-yo ʉn ba ʉr-bon, hur-de ʉn ye naasuru, amba ye nome rii-yo ʉr-bon ye rɔ ʉn hoge o-zak.

¹⁶ Remen kaane, bo ka **Ma-tɔ m-Rerem** to me m-rwor zee à, kaane he m-warag ʉn ho-de Shir he piishe ʉn hun-ṅe ʉt-ma à, n-me ʉn Yeso

‡ **Bɔr-ʉs yoor:11 2:11** Hyen komo: Kara 10:17.

Kiristi. Shir a piishe hun-ṅe ut-ma, myet un barag-se ye nome wukusse à.

Yahuda-ṅe un karamsa-o Mosa ne

¹⁷ M-moka me un yo ken rii-yo ne yo me wo m-gene à. Wo m-aag un hi un du ko-**Yahuda**. Wo m-'wons un **karamsa-o Mosa**. Wo komo m-gwon un she'et un du un Shir ne.

¹⁸ Wo m-zee o nepste yo Shir cone à. Komo wo m-daag un yo ro hond hond à remen o nepste o-**karamsa**.

¹⁹ O nepste jip unze wo he neken po-ṅe o-ko, wo m-dek untun wo ro m-cucas be-de un ye ro o-comb à.

²⁰ Wo m-dek wo ro wan-yoose un raag-ṅe, un yakar-ṅe, remen o nepse **karamsa-o Mosa** shiishe o ro us-nap ne, o-nip ne.

²¹ Wo wan un yoose un ye ken ye, ¿woa yoose hi un du? Wo wu ro m-ko'ot unze hun-ṅe hiw ur-hyow á. Wo, ¿wo ur-hyow á?

²² Wo wu ro m-zee net nom o-ás á, wo, ¿wo m-nom un rii-yo o-ás á? Wo wu cone m-gir á. Wo, ¿wo m-hiw ur-hyow un pyo-o m-gir?

²³ Wo wu ro m-gwon un **karamsa-o Mosa** à. Amba wo m-naas un jin-de Shir be-de un koob-de o-dorotte o o-**karamsa**.

²⁴ Ma-to Shir zeeḡ, "Hun-ṅe ro un yo'og un jin-de Shir ko keṅe remen she'et-de un men-ut jaas-to-ut no."§

²⁵ Ureḡe o dorute o-**karamsa**, ko-ur a gu wo, amba ureḡe wo m-dore yo **karamsa-o zee** á, ko de a ko wo à, Shir a hyen wo ba ur-ko.

§ **Bor-us yoor:24 2:24** Hyen komo: Isha 52:5 (ut-Girik); Izik 36:22.

26 Ʋrege ye rɔ ba ʊr-ko á, rɔ m-dore ʊn yo **karamsa**-o zee à, Shir a dek ye ʊntʊn ye rɔ ʊr-ko ne à.

27 Ye rɔ ba ʊr-ko o-wur á, amba ye rɔ m-dore ʊn yo **karamsa**-o zee a nom à, yea piishe wo ʊt-ma. Wo wu rɔ o-**karamsa** ne gense à, wu rɔ ʊr-ko ne à, amba wo ʊn koob-de o-dorotte ʊn **karamsa**-o Shir.

28 Remen ko-**Yahuda** jip ba net-wu, wu rɔ ko-**Yahuda** o-wur cot á. Komo ko-de o-nip ba de o-wur de á, ko kups o-ka á.

29 Ko-**Yahuda**-wu o-nip hur-de ʊn wu rɔ tete ʊn Shir ne. **Kukt-o Shir** o rɔ ʊn m-ja'as ʊn hur-de ʊn net. Shir-ye rɔ wu m-bom, yanze net á. **Karamsa**-o rɔ m-ja'as ʊn hur-de ʊn net á.*

Bɔr-ʊs tet

*Koyanda Shir rɔ ʊn nom
ʊn yo wu zee wu nom à*

¹ ¿ʊn yan-**Yahuda**-ne jiiishe ye rɔ **Yahuda**-ne á? ¿Yan yo net he m-kum urege a **koog** wu?

² Rii rɔ kon hun-ne ʊn ko yo ke bu-yo! Ʋr-takan, be-de ʊn **Yahuda**-ne Shir bopse Ma-to ʊn wu.

³ Amba ye ken **Yahuda**-ne ye, ye sher ʊn Ma-to ʊn wu á. Myet ʊn kaane ne, oa ru Shir yagute ess ʊn swor o-nu o ʊn wu á.

⁴ Cow-yo ʊn kaane rɔ kon á! Shir wa-o-nip-wu ko hun-ne myet warag ya-ʊt-bo, bo ko-Gwomo **Dawuda** rure Shir ʊn Ma-to Shir à:
“Hun-ne a hyan o ka, ma-ʊt ru shiig o-nip,

* **Bɔr-ʊs yoor:29 2:29** Hyen komo: Kara 30:6.

o warag komo o-keeg a piishe ma-ut ru.”*

⁵ Amba, ye ken ye a zee, “Ba'as-ut na nomog ur-bon, remen to rwo'og hun-ne hyenet bo Shir ro kashi a m-moka. ¿Ba'as-de Shir nome us-ryaab un na ne wu 'ye na ur-koob?” Raag-mo a cite kaane.

⁶ Kaane o a ko hiin! Urege Shir ro kashi a ¿re ne wu he m-nom wu piishite hun-ne ut-ma hono o-dak?

⁷ Wu ken wua hoks m-zee, “Urege bo-ut re mosse **ur-ba'as** ne rwo'og a nept nip-o Shir cas, ka **ba'as-de** warag komo rii-yo un 'ya un Shir m-seps, ¿remen yan o ne har m-moka Shir hette me piishe ut-ma unze me ko-wa-**ur-ba'as** wu?”

⁸ Ye ken hun-ne ye weeg na, ye rurute ko wu ke unze a zee, “Do no ut-**ba'as** remen Shir kumut m-sek ut-moor ne!” Amba Shir kashi-wu, wua piishi ye ut-ma hond hond.

Yatt-wu ro kashi un net be-de Shir a

⁹ ¿Yan to ne a he m-zee? ¿Na **Yahuda**-ne a un jiish o ka ye ro **Yahuda**-ne a? Ay! Ko hiin! Un **Yahuda**-ne un ye ro **Yahuda**-ne a, myet ragaan ye ro remen beeb-de **ur-ba'as** ro un gwomo-ut na.

¹⁰ Gense to ro bo Ma-to Shir zee a:
“Kashi un net ro kon a, ko wan-gaan,

¹¹ yatt-wu ro us-nap ne a.

Yatt-wu ro un hoob-o un Shir a.

¹² Hun-ne myet yagute bu-yo Shir, ye waragte hwa.

Yatt-wu ro un nom un kashi un rii a,

* **Bor-ʉs tet:4 3:4** Hyen komo: Bong 51:4 (ut-Girik).

kɔ wan-gaan.”†

13 “Nu-ɔ ʊn ye ya ɔ rɔ sa o zee saag-ɔ rɔ tikshisse
à,

Rem-de ʊn ye shiig ʊt-bɔ zak zak,”‡

“Ma-tɔ ʊn ye sa o zee raab-mɔ ʊn hwo,”§

14 “Nu-se ʊn ye shiig ʊn ma-ʊt yɔ-to,
ʊt-reeb ne.”*

15 “Ye ʊn jime m-hɔ ʊn net á.

16 Kɔ kene ye neke se ye sabursute rii,
komo ye ru hun-ŋe tuk-mɔ ʊt-men.

17 Ye nap bɔ a he m-she'et ʊn

gwugwu-mɔ ʊr-hur ne á.”†

18 “Ye ʊn gyer-ɔ ʊn Shir á, kɔ hiin.”‡

19 M-mɔka a nepste myet yo **karamsa**-o zee à,
a ʊn gen rem na **Yahuda**-ŋe ye Shir ya'ase o-
karamsa à. Wu ʊn ya'as ɔ bɔ hun-ŋe a kum
keer-de m-ru ye nome rii-yo ʊn ba ʊr-bon á. ʊn
kaane ɔ Shir he piishe ʊn hun-ŋe hon o-da ʊt-ma.

20 Remen yatt-wu Shir he m-hyan kashi ba **ur-
ba'as** ʊn co-ɔ ʊn wu á, remen dorotte-ɔ ʊn yo
karamsa-o zee à. Yo **karamsa**-o wɔ m-nɔm à yo
rɔ kute ʊn hun-ŋe **ba'as-de** ʊn ye.§

*Cɔw-yo Shir rɔ ʊn hongse
ʊn hun-ŋe be-de ʊn wu à*

† **Bɔr-ʊs tet:12 3:10-12** Hyen komo: Bɔŋ 14:1-3; 53:1-3
(ʊt-Girik); Kɔ'ɔ 7:20. ‡ **Bɔr-ʊs tet:13 3:13** Hyen komo: Bɔŋ
5:9 (ʊt-Girik). § **Bɔr-ʊs tet:13 3:13** Hyen komo: Bɔŋ

140:3. * **Bɔr-ʊs tet:14 3:14** Hyen komo: Bɔŋ 10:7 (ʊt-Girik).

† **Bɔr-ʊs tet:17 3:15-17** Hyen komo: Isha 59:7-8. ‡ **Bɔr-ʊs
tet:18 3:18** Hyen komo: Bɔŋ 36:1. § **Bɔr-ʊs tet:20 3:20** Hyen
komo: Bɔŋ 143:2; Gara 2:16.

21 Amba m-mōka a kututu na yo ken cɔw-yo a hette m-warag kashi un hun-ṅe be-de Shir à. Bɔ ma-to Shir kutu na gense un **karamsa**-o **Mosa**, un yo yan-rwɔr un ma-to Shir rwɔre ṅe à. Cɔw-yo o-**karamsa** yo á.

22 Shir sokste **ba'as-to** un kɔ wu ke wu shere un yo Yeso **Kiristi** nome remen wu à. Shir rott m-koos á.*

23 Hun-ṅe myet ba'asute, ye nomog m-pupa un seps-mo Shir ṅe.

24 Amba myet un kaane ṅe Shir ya'ag na yarmɔ un wu hur-ur gaan. Wu un nom kaane un bu-o **Kiristi** Yeso, bɔ wu rure na be-de swɔr ur-koob un na de ut-**ba'as**.

25 Shir un ya'as Yeso ur-**seke** remen **ur-ba'as**. A muutte hun-ṅe ba **ur-ba'as** be-de Shir da-o ye shere unze Yeso sekete hoog-o un wu un bu-yo un wuus un hyó-mo† un wu à. Ka **seke**-de kutute unze Shir rott m-koos á da-o wu yage ka ye nome **ur-ba'as** n-ga piishe ut-ma á,

26 remen wu kutute na kashi-wu rɔ. Un kaane, a nep Shir kashi-wu komo myet wu shere un Yeso à, wua warag kashi un net.

27 Yatt-yo a hette ʉs-ses á! ¿A nom ʉs-ses remen a nomote o-**karamsa** o-dorotte? Ay! Amba Shir so'oste **ba'as**-ut na remen a shereg.

28 A nep Shir rɔ m-hyan un hun-ṅe untun kashi-ye remen sher-mo un ye cot, yanze remen dorotte-o o-**karamsa** á.

* **Bɔr-ʉs tet:22 3:22** Hyen komo: Gara 2:16. † **Bɔr-ʉs tet:25 3:25** Ka gom-to tɔ rɔ na muut m-jim remen a bakste unze n-ton o-akwati o swɔr o-nu o Shir. Yan-Cɔw be-de un kɔn-se Shir rɔ wuus m-hyó n-ton o-gaan cot kɔ o ke hak-o.

29 Shir-ɔ ʉn **Yahuda**-ne ye cot á. ¿Wu rɔ ka Shir ɔ ʉn hun-ne kap? Eba, wu rɔ Shir ye ʉn hun-ne kap.

30 Shir gaan ye, wu rɔ ʉn muut ʉn **Yahuda**-ne tete be-de ʉn wu remen sher-mɔ ʉn ye. Wu rɔ komo m-muut ʉn ye rɔ **Yahuda**-ne á tete be-de ʉn wu remen sher-mɔ ʉn ye.‡

31 ¿A muut o-**karamsa** hwaa remen a shereg o-nip? Kɔ hiin, ʉn sʉge-de ʉn kaane ma, te nepste jip ʉnze **karamsa**-o rɔ ʉr-bon ne.

Bɔr-ʉs nass

Shɛr-m Ibrahi

1 ¿Ya a he m-zee ne mosse ʉn **Ibrahi** ne, koya-ga'e na, ʉn ma-to m-shɛr?

2 ʉrege Shir hyanag **Ibrahi** kashi ʉn net-wu, **Ibrahi** kumug rii-yo ʉn uk o-cin, amba yanze be-de Shir á.

3 Ma-to Shir zeege, "**Ibrahi** shereg be-de Shir, ɔ rwo'e Shir egt wu kashi ʉn net."*

4 Wu rɔ ʉn nom ʉn senge-mɔ ʉn hwor-ye a tope wu à, yar-mɔ á. Kaane rɔ remen senge-mɔ ʉn wu mɔ.

5 Amba Shir rɔ muut ʉn **ya-ur-ba'as** kashi be-de ʉn wu remen sher-mɔ ʉn ye, yanze remen senge-mɔ ʉn ye á.

6 ʉn Ma-to Shir, **Dawuda** rwo'rog ma-to ʉn kwum-ɔ rɔ be-de ʉn net-wu rɔ kashi be-de Shir à, yanze remen senge-mɔ net nome mɔ á. **Dawuda** zeeru:

‡ **Bɔr-ʉs tet:30 3:30** Hyen komo: Kara 6:4; Gara 3:20. * **Bɔr-ʉs nass:3 4:3** Hyen komo: Taka 15:6; Gara 3:6.

7 “Ya-o-kwum-ye, ye a sokse **ba'as-to** ųn ye à,
Shir a baks ųn **ba'as-to** ųn ye ne á.

8 Wa-o-kwum-wu, wu Yawe a do m-baks
ųn rii-to ųn ba ųr-bon ne, to wu nome á.”†

9 ¿Yan ka kwum-o, o ųn **Yahuda**-ne o, ye a koę
à cot? ¿Kō myet ųn ye ro **Yahuda**-ne á, ye a koę
á? Yo te m-zee à, yo ro, “**Ibrahi** shereg be-de
Shir,” o rwo'e a zett “wu kashi ųn net be-de Shir.”‡

10 ¿O ke da-o ne a zee **Ibrahi** kashi ųn net be-
de Shir? ¿Rii-yo a koot wu o kō se da-o a koose
wu à? Ma-to o-nip to ro rii-yo a koot wu o.

11 Cin ba a ro **koog** wu, Shir gostę wu kashi
ųn net remen **Ibrahi** shereg ųn wu. Ka **kō**-de
ro m-sha, o-napa ne sa o zee sher-mo ųn wu.
Remen kaane, **Ibrahi** waragte tato-o ya-m-sher
be-de Shir, ye a esse untun kashi ųn hun-ne à,
kō de nomte à a kō ye á.§

12 Ȳn kaane, komo **Ibrahi** waragte tato-o ųn ye
a koę, ye shere be-de Shir à. Ba remen kō-de a kō
ye ųn hond ųn de á. Amba bō **Ibrahi** nome cin
ba a ųn kō wu à, ye dekuru sha-mo ųn sher-m
Ibrahi mo wu rotte à.

*Swor o-nu o Shir be-de ųn
hun-ne ye shere à*

13 Shir sworog o-nu ųn **Ibrahi** ne ųn baag-o ųn
wu ne ųnze wua ya'as ye hono o-dak. Ka swooru

† **Bor-ųs nass:8 4:7-8** Hyen komo: Bong 32:1-2. ‡ **Bor-ųs
nass:9 4:9** Hyen komo: Taka 15:6. § **Bor-ųs nass:11 4:11** Hyen
komo: Taka 17:10.

nu-o Shir ṽn ṅom o ba remen **Ibrahi** ṅomog o-dorotṅe o o-**karamsa** á, amba remen sher-mo ṽn wu be-de Shir. Shir hyanag wu kashi ṽn net.*

¹⁴ Urege yan-dore o-**karamsa** ye a he m-'ya ṽn hono o-dak, ai sher-mo ṽn net waktute o ka hwaa, komo nu-o Shir swore à o m-zar o.†

¹⁵ Shir ro ṽn ṅom us-ryaab a pesse **karamsa**-o ṽn wu. Amba be-de ro ba o-**karamsa** à, yatt bo a he m-ṅom a nomot koob-de o-dorotṅe kané á.

¹⁶ Remen kaane, sher-mo ro 'wun-de ut-ma kap. Shir ṽn ya'as na swor o-nu o ṽn wu m-yar, hur-ur gaan. A gokste o, yanze remen a ṅomog o-dorotṅe o o-**karamsa** á, amba remen sher-m na untun sher-m **Ibrahi**. **Ibrahi** wu ro tato na kap.‡

¹⁷ Ma-to Shir zeeg, “**Ibrahi** a warag tato-o ṽn hun-ṅe ye ut-dak deen.”§ Ka swooru nu-o a hyenuste o cas be-de Shir wu **Ibrahi** shere ṽn wu à. Wu ro ṽn 'ya ṽn margan-ṅe hoog à, gom-to ṽn wu komo to ro ur-beeb ne de ṽn ṅom ṽn rii-yo rokne á, a hyen yo.

¹⁸ Ko de nomte sakt-o **Ibrahi** waragte sa o zee hwaa, kap ṽn kaane ne wu reeg co ṽn sakt-o ṽn wu, komo wu sher har wu warguru tato-o ṽn hun-ṅe ye ut-dak deen. To ka komo kaane Shir ruru wu, unze, “Baag-o ru a nom ut-moor deen.”*

¹⁹ Sher-m **Ibrahi** mo mun jim á, ko da-o wu woose us-hak o-zungu à [100], wu nepste beeb-

* **Bor-us nass:13 4:13** Hyen komo: Taka 17:4-6; 22:17-18; Gara 3:29. † **Bor-us nass:14 4:14** Hyen komo: Gara 3:18. ‡ **Bor-us nass:16 4:16** Hyen komo: Gara 3:7. § **Bor-us nass:17 4:17** Hyen komo: Taka 17:5. * **Bor-us nass:18 4:18** Hyen komo: Taka 15:5.

de ʉn wʉ teeste, **Saratu**, ne'a ʉn wʉ, komo da-o o-mat aragsʉtʉ wʉ.†

²⁰ Amba be-de ʉn swɔr o-nu o Shir, **Ibrahi** wong hur-de ʉn wʉ be-ʉt yoor á. Wʉ doorʉ m-sher be-de Shir, wʉ ya'asurʉ Shir m-seps.

²¹ **Ibrahi** shereg ʉn hur-de ʉn wʉ, ʉnze, Shir a hoks m-shoos ʉn swoorʉ nu-o ʉn wʉ.

²² Remen sher-mo ʉn wʉ, wʉ wargurʉ kashi ʉn net be-de Shir.

²³ Bɔ a gene ʉn Ma-tɔ Shir à, “A zeerʉ wʉ kashi ʉn net be-de Shir.” Rem **Ibrahi** o cot a gente á.

²⁴ Amba a ʉn gen tɔ ka rem na, na ye Shir he m-muut kashi ʉn hun-ṅe be-de ʉn wʉ à, na ye shere ʉn wʉ 'yonse Yeso Wan-Koyan be-de ʉt-marimar à.

²⁵ Remen **ba'as**-ʉt na o rwo'e Shir ya'aste Yeso wʉ meret a 'yons wʉ ʉn hoog ṅe remen a waragté ba **ur-ba'as** be-de Shir.‡

Bɔr-ʉs taan

Tètè ʉn Shir ṅe

¹ Remen kaane, bɔ a warge kashi remen a shereg be-ʉr Yeso à, m-moka a kumug gwugwu-mo ʉr-hur be-de Shir. Mo haane be-ʉr na remen ka rii-yo Yeso **Kiristi** Wan-Koyan na nome à.

² Remen a shereg ʉn wʉ, **Kiristi** ya'ag na keer-de ʉn kum ʉn yar-mo Shir. A she'et ʉn cow-yo ʉn ka yar-mo komo a nom o-zak ʉn saktɔ-o ʉn seps-mo Shir.

³ Amba ka o cot á, a o-zak ʉn koob-ʉr na, remen a nepste koob-ʉr a do na ʉr-joose.

† **Bɔr-ʉs nass:19 4:19** Hyen komo: Taka 17:17. ‡ **Bɔr-ʉs nass:25 4:25** Hyen komo: Isha 53:4-5.

⁴ Joose-ur rɔ m-hantɛ ʉn kashi ʉr-she'et, kashi ʉr-she'et komo de rɔ m-hantɛ o-saktɔ.

⁵ Ka saktɔ-o komo ɔa 'ye na m-'e á kɔ hiin, remen Shir kututɛ na was-mɔ ʉn wʉ wasse ʉn na ne à deen, ʉn beeb-de ʉn **Kukt-o Shir** o wʉ ya'u na à.

⁶ A hoks m-gu hi ʉn na á. Bɔ da-o Shir esse nɔmɛ à, **Kiristi** marag remen **ba'as**-ʉt na.

⁷ Rɔ rem ne wʉ ken wʉ mer remen wʉ rɔ kashi ʉn net à, amba a taage ʉn wʉ ken wʉ, wʉ he m-mar remen net-wʉ rɔ ʉn nɔm ʉn rii-yo ʉr-bon à.

⁸ Amba Shir kututu na wʉ waste ʉn na ne, cin da-o a ro ya-ʉt-**ba'as** à, **Kiristi** marag rem na.

⁹ M-mɔka bɔ a warage kashi ʉn hun-ŋe be-de Shir remen mar-m Yeso à, Yeso a ruut na be-de ʉn ryaab-se Shir.

¹⁰ ʉrege cir-mɔ ʉn n-ga da-o a ro ʉn yage-to Shir à, Shir hongsu na ʉn wʉ ne, ʉn mar-m Wà ʉn wʉ. Yagunte m-mɔka bɔ a rɔ nay-ŋe ye ʉn wʉ à, a kum gwʉ be-de ʉn hoog-m Yeso.

¹¹ Amba arge kaane, komo a o-zak ʉn rii-yo Wan-Koyan Yeso **Kiristi** nɔmɛ wʉ hongsutu na ʉn Shir ne à.

*Ba'as-ur Adamu hantɛ m-mar,
mar-m Kiristi hantɛ m-hoog*

¹² Bɔ **ba'as**-ur cownɛ ʉn hono o-dak remen wan-gaan **Adamu** à, ka **ba'as-de** hantɛ m-mar. Mar-m rɔ ʉn hi-de ʉn kɔ wʉ ke net-wʉ, remen myet a ba'asute.*

* **Bɔr-ʉs taan:12 5:12** Hyen komo: Taka 3:6.

13 Ba'as-ur ro kon un hono o-dak rii-yo **karamsa-o Mosa** woonte, amba a m-ooḡ **ur-ba'as** be-de **karamsa-o** rokne á.

14 Myet un kaane ne, mar-m nomog ut-gwomo to un hun-ne myet cir-mo un da-o **Adamu** har da-o **Mosa**. Mar-m ro ut-gwomo to un hun-ne kap, un myet un ye jesse ka jin-o Shir bo **Adamu** jesse o à. Un yo ken cow-yo **Adamu** sha-m **Kiristi** mo, wu he hante un yar-mo Shir à.

15 Amba yar-mo Shir ya'e na à ro un hon un **ba'as-ur Adamu** ne. Remen **ba'as-de** un ka wan-gaan-wu rwo'og hun-ne deen marag. Amba yar-mo Shir nomog deen, un ka wan-gaan-wu, Yeso **Kiristi**, wu Shir ya'ase m-yar à. Yeso sokste **ba'as-to** un hun-ne deen.

16 Komo yar-mo Shir un hon mo ro un **ba'as-ur Adamu** ne. Ka **ba'as-ur** gaan-de hantute m-sabre, amba yar-mo Shir muutu na ba **ur-ba'as** ko de a nomte ut-**ba'as** deen à.

17 Mar-m nomog ut-gwomo to un hun-ne remen **ba'as-ur Adamu**. Amba a hongse mo un hongse-mo Yeso **Kiristi** hongse na un Shir ne á. Shir ya'aste na yar-mo un wu. Wu gokste na rem Yeso, a waragte kashi un hun-ne be-de Shir. A nom ut-gwomo m-hoog ne un Yeso **Kiristi** ne.

18 Ur-kom, bo **ba'as-de** un wan-gaan hante o-sabre un hono o-dak kap à, kaane ka rii gaan-yo kashi, yo **Kiristi** nome à, yo hante gwu remen kowan, bo Shir muute hun-ne kashi un hoog pu-o à.

19 Bo hun-ne deen warge ya-ut-**ba'as** remen koob-de o-dorotte o un wan-gaan à, kaane komo

hun-ne deen he m-warag kashi remen dorotte-o ʊn wan-gaan.

²⁰ Shir ʊn ya'as **Mosa** o-karamsa remen **ba'as-de** rwuunté cas. Amba da-o **ba'as-ut** do ʊt-moor à, yar-mo Shir dooru ʊt-moor deen.

²¹ Wu ʊn nom kaane, remen bo **ba'as-ur** nome ʊt-gwomo m-mar à, kaane yar-mo Shir ro ʊt-gwomo m-moka. Mo he na m-hante ʊn hoog-o ba m-ta remen kashi m-hoog, ʊn bu-o Yeso **Kiristi** Wan-Koyan na.

Bɔr-ʊs cind

Kiristi jetemte beeb-de ʊr-ba'as

¹ ¿Ya a he m-zee ne? ¿A senge nom **ur-ba'as** remen Shir ma'astú na ʊn sokse **ur-ba'as** komo wu dootú na m-yar?

² Ay! A mereste **ur-ba'as**, ¿re he m-nom a sengute nom **ur-ba'as**?

³⁻⁴ Bo a yo'ose na n-me m-ho à, a marag komo a bish na ʊn **Kiristi**. A ʊn yo'os na n-me m-ho remen a she'ette she'et-de ʊn hoog pu-o, bo a 'yonse Yeso ʊt-marimar à, ʊn seps-mo Shir Tato na. Kaane a kume no hoog.*

⁵ Bo a warge gaan ʊn mar-mo ʊn wu à, kaane a he m-warag gaan ʊn wu ne ʊn ine-mo ʊn wu ʊt-marimar.

⁶ Remen a nepste unze wur-ut na, ʊt-ut a kamag to n-ton o-ce ʊn wu ne, remen a dosste wur-to **ur-ba'as**. A ʊn nom kaane, untaase a senge guw-mo **ur-ba'as**.

* **Bɔr-ʊs cind:3-4 6:3-4** Hyen komo: Koro 2:12.

⁷ Ʋrege net marag un **Kiristi** ne, wu possute be-de un beeb-de **ur-ba'as**.

⁸ Bɔ a mare un Yeso **Kiristi** à, a shereg a she'et un **Kiristi** ne komo.

⁹ A nepste Shir 'yonste **Kiristi** ut-marimar, komo wua do m-mar á. Mar-m mo kus ur-beeb ne be-de un wu á.

¹⁰ Ka mar-mo wu mare à, wu un mar so-o gaan cot remen wu jeste beeb-de **ur-ba'as**. Amba m-moka wu dek hoog-mo un 'ya un Shir m-seps.

¹¹ Un bu-o gaan, hyan no hi un no merse bo **ba'as-ur** a garamse no á, amba hyan no hi un no m-hoog ne be-de Shir n-me un **Kiristi** Yeso.

¹² Remen kaane, no yage **ba'as-de** nomot ut-gwomo un wur-ut no to he m-mar á, har no dorote ayewe-to un rii 'yo-yo un con-to o-wur á.

¹³ No yage dok-to un wur-ut no nomot **ur-ba'as**, har to waktute rem-se men-ut jaas-to á. Amba ya'as no Shir wur-ut no, sa o zee ye a rwunte be-de m-mar ye kumuru hoog à, komo no ya'as wur-ut no myet remen kashi m-senge.

¹⁴ No jar **ba'as-de** nom ut-gwomo be-ur no á, remen **karamsa**-o rott ur-beeb be-ur no á, se yar-mo Shir.

Guw-ne be-de Shir remen a nomotu wu kashi m-senge

¹⁵ ¿Re o ka ne? ¿A senge nom **ur-ba'as** remen a un kus-o o-**karamsa** á, se yar-mo Shir? Ay! Ko hiin!

¹⁶ ¿No nap unze no ya'aste hi un no be-de un wu ken, wu no he m-nome o-dorotte untun guw-ne? No guw-ne ye no ro be-de un wu no m-nome o-dorotte à. No guw-ne ye be-de **ur-ba'as**, de ro

m-woot ɔn net be-de m-mar à, kɔ ne be-de o-dorotte ɔ rɔ m-woot ɔn net be-de ɔn kashi ɔr-she'et be-de Shir.

¹⁷ Amba ɔr-bɔngɔn be-de Shir, remen n-ga nɔ guw-ne ye **ɔr-ba'as** ye, amba m-mɔka, hur ɔn nɔ rɔ ɔn nom o-dorotte ɔ ɔn myet gɔn yoos-de nɔ kume à.

¹⁸ M-mɔka Shir uste nɔ be-de guw-mɔ **ɔr-ba'as**, nɔ waragte guw-ne ye Shir be-de ɔn nom ɔn kashi m-senge.

¹⁹ Me ɔn kutu nɔ sha-mɔ guw-ne remen nɔ nept, remen kende-ɔr nɔ. N-ga nɔ weste m-ya'as ɔn dok-to ɔn wur-ɔt nɔ ɔn nom ɔn rii-yo ɔn ergen ɔn yo ba ɔr-bon ne. M-mɔka ya'as nɔ wur-ɔt nɔ myet ɔn guw-mɔ ɔn kashi m-senge be-de Shir, remen Shir muutu nɔ ba **ɔr-ba'as**.

²⁰ Da-ɔ nɔ ro ɔn guw-mɔ **ɔr-ba'as** à, ho-m nɔ ro kon ɔn kashi m-senge á.

²¹ ¿Ya nɔ kume ne ɔn rem-se nɔ nome se warge nɔ se m-'e à? ɔr-'yons de ɔn ka rem-se mar-mɔ.

²² Amba m-mɔka, nɔ possute be-de **ɔr-ba'as**, nɔ waragte guw-ne ye Shir. Kwum-ɔ nɔ he m-kum kanɛ à ɔ rɔ hoog-mɔ ba m-kukɔp, ɔ he nɔ m-rwɔ nɔ kumut hoog-mɔ ba m-ta.

²³ 'Yons-de **ɔr-ba'as** mar-mɔ, amba yar-mɔ Shir hoog-mɔ ba m-ta mɔ rɔ be-ɔr **Kiristi** Yeso Wan-Koyan na.

Bɔr-ɔs ta'yoor

*Untun sha-mɔ ɔt-ge
a rɔ nɔ ɔn Kiristi ne à*

¹ Or re ne, bɔ nɔ nepse yo **karamsa**-o rɔ à, nɔa jiish m-nap yo um he m-rwor à, **karamsa**-o

ro m-nom ʉt-gwomo to ʉn net-wu ro ʉn hoog ne à cot.

² A gute m-sha be-de ʉn ne'a-wu ʉt-ge, wu ro ʉn kus-o ʉn **karamsa**-o campo ʉn wu, wu ro ʉn hoog ne. Amba ʉrege campo ʉn wu marag, wu possute ʉn **karamsa**-o gagu wu be-ur campo ʉn wu à.

³ Remen kaane, ʉrege wu gaag wu ken campo-wu, ba campo ʉn wu ʉn mar, a zee wu ko-wa-o-ás. Amba ʉrege campo ʉn wu mereste, wu ro ur-keer ne be-de o-**karamsa** hor-wu geet wu, wu ken wu ge'e wu a eeg wu "Ko-wa-o-ás" á.

⁴ Kaane no ro or re ne, mar-m **Kiristi** n-ton o-**kan** mo rwo'og no waragte margan-ne be-de o-**karamsa**. ʉn kaane no waragte kang-o gaan, ʉn ka wu Shir 'yonse ne ʉt-marimar à remen a nomoté Shir senge-mo ur-bon.

⁵ Remen da-o a ro ʉn she'et-de ʉn con-to o-wur, **karamsa**-o senguru na ʉt-swow be-de ʉn saw-to ʉn rerem-mo o-wur cone à, a senguru nom ʉn yo he na hante m-mar à.

⁶ Amba m-moka Shir ruutu na o-**karamsa**, remen a mereste ʉn yo ro gaku na à. M-moka a hoks nome ʉn Shir m-senge ʉn cow-yo ʉn hoog-m pu-mo mo ʉn Kukt-o ʉn wu. Senge-m 'wutum mo a gene o-**karamsa** n-ga à mo aragsute.

Karamsa-o Mosa ʉn beeb-de ʉr-ba'as ne

⁷ To, ʉya a he m-zee ne? ʉ**Karamsa**-o waragte o ka **ba'as-de**? Ay! Me roa nep yo **ba'as-ur** ro á, se da-o **karamsa**-o Shir ruru me à. **Karamsa**-o ro zeege me, me nom shoob-de ʉn rii-yo ʉn net

á. Mɛ roa nep yo shoob-de ʊn rii-yo ʊn net ro á.*

⁸ Amba remen ka **karamsa**-o Shir o, o hante **ba'as**-ʊr kumut o-cow yo ʊn 'yons ʊn gop ʊn de ʊn kap ka yo Shir wene be ʊn de à! A ro zeege **karamsa** ro kon á, **ba'as**-ʊr roa kum ʊr-beeb á.

⁹ ʊm ro ʊn hoog ne n-ga, mɛ ro nak yo **karamsa**-o ro á, amba da-o ʊm nape ʊn o ne à, **ba'as**-ʊr inuru ʊn hoog ne,

¹⁰ ʊm maruru. **Karamsa**-o depe o hante hoog à, o hanturu mɛ m-mar mo wongsu mɛ ʊn Shir ne à.

¹¹ Ba'as-ʊr kumuru ka keer-de, de raksu mɛ ʊn bu-yo o-**karamsa** de hooru mɛ.†

¹² Remen kaane, o-**karamsa** ʊn hi ʊn de ʊn o ba m-kukop o ro, ka **karamsa**-o kashi-o komo o ro ʊr-bon ne.

¹³ ¿A zee o ká, ka **karamsa**-o, o ʊr-bon o, o hantu mɛ m-mar? Ay, ko hiin! Ba'as-de hantu mɛ to ka. Be-de ʊn ka **karamsa**-o ʊr-bon o **ba'as**-ʊr hantu mɛ m-mar, remen a nept 'wun-de **ʊr-ba'as**. Kaane o ka **ba'as**-ʊr rwuune cas ʊn kom-de ʊn yo-mo ʊn de ne.

*Gun-de ro be-de ʊn net
remen ba'as-de ʊn wu à*

¹⁴ A nepste ʊnze **karamsa**-o Shir ya'ase **Mosa** à, o ʊn rwuun ʊn **Kukt-o Shir**. Amba mɛ net-wu temb, komo a bak mɛ untun ko-guw-wu **ʊr-ba'as**.

* **Bɔr-ʊs ta'yoor:7 7:7** Hyen komo: Rwu 20:17; Kara 5:21.

† **Bɔr-ʊs ta'yoor:11 7:11** Hyen komo: Taka 3:13.

15 Mē nap yo mē m-nom á, remen yo hoog-m re cone um nom à, yo yo mē m-nom á. Komo yo mē cone um nom á, yo mē m-nom.‡

16 Urege mē m-nom yo mē cone m-nom á, um gokste ma-to o-**karamsa** nip-o.

17 Mē wu un hi un de ro un nom un ka rii-yo á, amba **ba'as-de**, de ro be un de à.

18 Um nepste, mē m-nom un rii-yo ur-bon á, un barag-ʉs re se un ko-hun. Remen mē un zak-o un nom un rii-yo ur-bon, amba mē hoks yo m-nom á.

19 Mē o-saktō ne um nomot rii-yo ur-bon, amba mē m-nom un men-ut jaas-to, to mē cone um nom á.

20 Urege um nomog yo mē cone m-nom á, waragte o ka mē wu ro yo m-nom un hi un de á, ka **ba'as-de** de ro ur-she'et be un de à, de de ro yo m-nom.

21 Um hyanuru yo waragte mē ur-wet mē cune m-nom un rii-yo ur-bon, amba um hyanuru yo mē hoks m-nom à men-ut jaas-to to temb.

22 N-mē un duw-de un hur un de mē m-hyan un bon-de un **karamsa-o** Shir.

23 Amba un wur-o re mē m-hyan un yo ken rii-yo ro ut-mur un hur un de. Yo garamsute mē, yo muutu mē ko-guw-wu **ur-ba'as**.

24 Um tuk! Um waragte rii-yo ur-'won! ¿Wa he mē m-gu un ka wur-o he mē rwō m-mar à?

25 Um bomog Shir wu gu mē à un beeb-ur Yeso **Kiristi** Wan-Koyan na!

Amba m-moka ka um ro, n-mē barag-ʉs re um

‡ **Bor-ʉs ta'voor:15 7:15** Hyen komo: Gara 5:17.

conog m-nome **karamsa**-o Shir o-dorotte, amba wur-o ma-hun rwo'og me guw-mo **ur-ba'as**.

Bɔr-ɔs eer

Ur-she'et un beeb-de un Kukt-o Shir

¹ Remen kaane m-moka, piish ut-ma to m-mar to kus á, be-de un ye ro un gam-o ur-hi un **Kiristi** Yeso ne à.

² Remen be-ur **Kiristi** Yeso, **karamsa**-o o-Kukt ka o ro un 'ya un hoog à, o rwo'og me* m-posse be-de un beeb-de **ur-ba'as** m-mar ne.

³ Yo **karamsa**-o wo hokse m-nom á remen kende-de un wur-o ma-hun, yo yo Shir nome. Shir tomonte Wà un wu wan-gaan cot un sha-mo un wur-ut na to **ur-ba'as** remen wu waragte rii-yo **ur-seke** rem **ur-ba'as**, Yeso doste komo beeb-de **ur-ba'as** un wur-ut na.

⁴ Shir un nom kaane, remen myet kashi un rii-yo **karamsa**-o zee a nom à, Shir shooste yo un na, ye ro ur-she'et un beeb-de un **Kukt-o Shir** à, yanze un barag-se ma-hun á.

⁵ Ye ro ur-she'et bo barag-se un ye se ma-hun zee ye à, hur-de un ye shiishe un yo barag-se un ye se ma-hun cone à. Amba ye ro ur-she'et bo **Kukt-o Shir** zee ye à, hur-de un ye shiig un yo **Kukt-o Shir** cone à.

⁶ Muut ur-hi un barag-se ma-hun ro un hante m-mar, amba muut ur-hi un rem-se **Kukt-o Shir** ro un hante un hoog, un gwugwu-mo ur-hur ne.

⁷ Myet wu muute hi-de un wu un barag-se ma-hun ne à, wu waragte wa-ut-yage to Shir o ka.

* **Bɔr-ɔs eer:2 8:2** To ken takurda-to un ut-Girik zee wo.

Remen wu nome **karamsa**-o Shir o-dorotte á, komo wua hoks á.

⁸ Ye ro m-nom o-dorotte un yo barag-se ma-hun ye zee à, Shir a hogge rere-mo un gon ka hun-ne ye á.

⁹ Myet un kaane ne, **ba'as-de** ma-hun de gamsu no á. Amba **Kukt-o Shir** o gamsu no, urege **Kukt-o Shir** ro ur-she'et n-me hur un no. Myet wu rotte Kukt-o **Kiristi** á, **Kiristi** nap wu á.

¹⁰ Urege **Kiristi** ro ur-she'et be-ur no, ko de wur-ut no ro un cow-yo m-mar remen **ur-ba'as** à, **Kukt-o Shir** a 'ye no hogge remen Shir gokste no kashi un hun-ne.

¹¹ **Kukt-o Shir**, o 'yonse Yeso ut-marimar, ro un hur-ur no. Wu wu 'yonse **Kiristi** ut-marimar à, wua 'ye no hogge un wur-ut no to m-mar un bu-yo un Kukt-o un wu o ro un wur-ut no à.†

¹² Remen kaane, or re ne, a us-nu ne a sew, a dore yo barag-se ma-hun na cone a nom á.

¹³ Urege un she'et-ur no, yo barag-se ma-hun zee no no nom à, yo no m-nom, noa mer. Amba urege no un she'et-de o-dorotte o un yo **Kukt-o Shir** zee à, no yage komo nom **ur-ba'as**, noa nom hogge.

¹⁴ Ye **Kukt-o Shir** ro un teke co à, yakar-ye Shir ye.

¹⁵ **Kukt-o Shir** o a ya'u no à, o un guw-ne o á, remen kaane no she'et o-gyer ne á. Amba ka Kukt-o o he na m-rwo a waragte yakar-ye Shir,

† **Bor-us eer:11 8:11** Hyen komo: 1Kor 3:16.

un beeb-de un ka Kukt-o a hette aag un Shir a zee, “Abba!‡ Tato na.”§

¹⁶ **Kukt-o Shir** un o ma na kukt-o ne ro na m-rure cas unze na yakar-ye Shir ye.

¹⁷ Bɔ a ro yakar-ye Shir à, a waragte ya-ur-gwuug o ka. Yan-re un gwuug-de un kwum-o Shir, un nay-ne ne ye un re ur-gwuug mosse un **Kiristi** ne. A su'e ur-koob un **Kiristi** ne, a sekemsu na mosse un wu ne.*

Shir a 'ye yakar-ye un wu m-seps

¹⁸ Um nepste o-nip, a hongse seps-mo Shir he na m-'ya kanē n-co un koob-de a m-swō ne m-mōka á.

¹⁹ Myet yo Shir nome à, ro un o-dish ne o m-hyan un da-o Shir he m-rwunte un ye ro yakar-ye un wu à.

²⁰ Yo Shir nome à, yo hyanag ra-o ut-men, yanze un con-mo un yo á, amba remen kaane Shir cone, a nom yo o-sakto ne.†

²¹ Yo Shir nome à un hi un de un yo a posse un guw-mo ur-wum, yoa kum ur-keer de m-posse m-seps ne mo a he m-'ya un yakar-ye Shir à.

²² A nepste har caane yo Shir hwoone à ro us-'yong sa o zee ne'a-wu ro un ma-to o-mat à.

²³ Ba yo Shir hwoone à ro us-'yong un hon-de un yo á, har un na ne. Na ye gokse **Kukt-o Shir** o a takne na m-ya'a a us-'yong un hoog-m na, a ur-'er ur-gop ne deen remen Shir muutu na yakar-ye

‡ **Bɔr-ʉs eer:15 8:15** ut-Arameki: Abba. § **Bɔr-ʉs eer:15 8:15**
 Hyen komo: Mark 14:36; Gara 4:6. * **Bɔr-ʉs eer:17 8:15-17**
 Hyen komo: Gara 4:5-7. † **Bɔr-ʉs eer:20 8:20** Hyen komo: Taka 3:17-19.

ʉn wʉ hond hond komo wʉ rur wur-ʉt na, wʉ 'ye na komo keer-de m-posse.‡

²⁴ Remen ka saktɔ-ɔ ɔ a kumte gwʉ na. Amba a hyense yo a o-saktɔ ʉn yo à, ai, saktɔ-ɔ ɔ kuse á. ¿Wan wʉ ne rɔ saktɔ-ɔ ʉn yo wʉ kumse à?

²⁵ Amba a rɔ ʉn saktɔ ʉn rii-yo a kume á, a m-'er ʉn yo ʉn jaab-ɔ ʉt-men.

²⁶ ʉn kaane **Kukt-o Shir** rɔ na m-gu ʉn koob-de ʉn beeb-ur na. A nap bɔ depe a kon á, **Kukt-o Shir** rɔ ʉs-kon be-de Shir rem na ʉs-'yong ne se ba ʉn hoks m-rwunte ʉt-gom.

²⁷ Shir komo, wʉ nape hur-de ʉn net à, nepste barag-se o-Kukt, remen Kukt-o rɔ m-kon remen yakar-ye Shir ʉn bu-yo Shir cone à.

A aragte ye re na ur-gun

²⁸ A nepste ʉn hon ʉn rii kap Shir rɔ ʉn nom ʉn rii-yo ur-bon, remen ye wasse ʉn wʉ ne à. Wua nom komo kaane ʉn bu-yo ʉn zonge-to ʉn wʉ.

²⁹ Remen ye Shir ekse à, ye wʉ m-hus ye waragte untun Wà ʉn wʉ, remen Wà ʉn wʉ waragte mat-de co wʉ o-hur be-de ʉn hen-ne ye ʉt-moor.

³⁰ Remen ye Shir daage à, ye wʉ aage. Ye wʉ aage à, ye wʉ rɔ m-muut yan-ba-**ur-ba'as** be-de ʉn wʉ. Ye kume she'et-de ʉn ba **ur-ba'as** be-de ʉn wʉ à, ye ye komo wʉ sepe.

Was-mɔ Shir n-me ʉn Yeso Kiristi

³¹ ʉn gwot-ɔ ʉn ka ma-to, ¿ya a he m-zee ne? ¿Urege Shir rɔ na m-tose wa he nom ur-hwu'ʉs ʉn na ne?

‡ **Bor-ʉs eer:23 8:23** Hyen komo: 2Kor 5:2-4.

³² Shir wēn na Wà ūn wū à, amba wū ya'astu wū rem na kap. ¿Wūa hoks na ya'as ūn koyan kom-ūt yoor á?

³³ ¿Wa he m-heet ūs-cetēntē se ūn yē Shir daage à? Kō nēt! Shir ūn hi ūn de ūn wū muutē yē yan-ba-**ur-ba'as** be-de ūn wū.

³⁴ ¿Wa bō'ose na m-kaps? Kō nēt! Yēsō **Kiristi** marag, kō a zee, Shir 'yonstē wū ūt-marimar, m-mōka wū rō tara ūr-rē de Shir. Wū rō ūs-kōn be-de Shir rem na.

³⁵ ¿Ya he na m-wongse ūn was-m **Kiristi** nē? ¿Range-o? ¿Kō swō ūr-kōob, kō mēr, kō kōob-de ūn rii, kō o-ra, kō m-mar? Kō rii!

³⁶ Bō Ma-tō Shir zē à,
“Rem ru tē m-swō ūr-kōob de m-mar koyanda.

A na m-nak ūntūn ca-yo a heetē be-de ūn pan à.”§

³⁷ Ūn ka rem-se a argūtē hun-ņe zee na, a reeg ūr-hō cot remen was-mō **Kiristi** wasse na à.

³⁸⁻³⁹ Ūm nepstē kō hiin sea woongsū na ūn was-mō Shir rō na m-was ūn **Kiristi** Yēsō Wan-Koyan na á:

kō m-mar,
kō hōog,
kō **yan-tōm-yē Shir**,
kō **ko-Gwōmo-wū ūn ya-ūt-kōt**,
kō m-mōka,
kō da-o rōone à,
kō yan-gō ūn gwōmo-tō,
kō m-pipir,
kō ūr-dūw,
kō yo ken rii-yo ūn hōn,

§ **Bōr-ūs eer:36 8:36** Hyen komo: Bōng 44:22.

myet se bo'os se wɔngsɛ na ʊn was-mɔ Shir nɛ á.

Bɔr-ʊs jero

Shir dak hun-ṅe yɛ o-Isra

¹ ʊn ɛssente ʊn de wʊ ma **Kiristi**, yage ʊm rurutu nɔ yo ken rii-yo, komo **Kiristi** Yeso wʊ rɔ mɛ m-su'e, ʊnze ka ma-tɔ nip-o. Komo hur ʊn de ʊn **Kukt-o Shir** nɛ nepstɛ kaane ɔ.

² Hur ʊn de rɔ m-naase, ʊn tuk-mɔ ʊt-mɛn nɛ deen, ba ʊr-me'et.

³ Mɛ m-hyan remen ɔr re nɛ yan-baag-o re **Isra**-ṅe yan-campo-ṅe ʊn yan-ne'a-ṅe nɛ, man hoks m-ess Shir wʊ wongsu mɛ be-ʊr **Kiristi**, wʊ huʊ mɛ nu-o yo-o ʊrege ɔ he m-rwɔ yɛ kumut gwʊ.

⁴ Yɛ **Isra**-ṅe, yɛ Shir muute yakar-yɛ ʊn wʊ à, wʊ kutute yɛ seps-mɔ ʊn wʊ. Wʊ sworog ʊs-nu ʊn yɛ nɛ. Wʊ ya'asuru yɛ **karamsa**-o **Mosa**. Wʊ kutu yɛ bu-yo yɛ hette wʊ m-kwukt mɔ, o-nip à. Wʊ dooru yɛ sure ʊs-nu.*

⁵ **Ibrahi**, **Ishaku**, ʊn **Yakubu** nɛ rɔ mɔng-ṅe ʊn yɛ nɛ ya-n-ga-yɛ, **Kiristi** ʊn ce ʊn wʊ ko-**Isra**-wʊ ʊn mat-de ʊn ko-hun. Komo, wʊ Shir wʊ. Wʊ rɔ gwɔmo-tɔ ʊn koyan à, komo wʊ wooste a 'ye wʊ ʊr-bɔngɔn har da-o ba m-ta, **amin!**

⁶ Yanze swɔr o-nu ɔ Shir ʊn warag hwaa á, remen myet ɔ ʊn hun-ṅe yɛ o-**Isra** yɛ rɔ hun-ṅe yɛ Shir á.

⁷ Komo yanze myet yan-baag-o **Ibrahi** yɛ rɔ yakar-yɛ Shir á. Remen kaane, Shir zeeg **Ibrahi**,

* **Bɔr-ʊs jero:4 9:4** Hyen komo: Rwuʊ 4:22.

“Be-ur **Ishaku**† ɔ o he m-kum un ka yakar-ye um surute wo nu à.”‡

8 Yakar-ye a mate o-wur à, ye rɔ yakar-ye Shir á, amba ye a m-kum un bu-yo un swɔr o-nu à, ye rɔ yakar-ye Shir ye o-nip.

9 Baks nɔ yo Shir zee à, da-ɔ wu sure **Ibrahi** o-nu à, “Da-ɔ wo'e, man muusune, **Saratu** komo a met wan-campo.”§

10 Mɔ ken sha-mɔ rɔ kɔn komo. Yakar **Rebeka** tato-o gaan ye rɔ, wu rɔ tato na **Ishaku**.

11-12 Amba rii-yo a met ka pese-ne ye, Shir russute **Rebeka** unze, “Sek-wu a nome wà m-guw.”* Kaane tɔ nome rii-yo ye nomot rii-yo ur-bon kɔ yo un ba ur-bon. Shir un zee kaane a nept wu rɔ un daag un net bɔ wu cone à yanze remen senge-mɔ un net á.

13 Bɔ Ma-tɔ Shir zee à, “Um conog **Yakubu**, um ginumte **Iso**.”†

14 ¿Ya a he m-zee ne? ¿A zee ɔ Shir rɔ m-koos ne? Ay! Kɔ hiin!

15 Remen Shir zee **Mosa**,
 “Wu um cone um hyen 'won-de un wu à,
 man kutu wu ur-'won,
 Wu um cone um nome wu ur-hɔ à,
 man nome wu ur-hɔ.”‡

16 Yanze remen con-mɔ un net kɔ senge-mɔ un wu á, amba un 'won-de Shir cot.

† **Bor-ɔs jero:7 9:7** Ibrahi roog un ye ken yakar-ye amba Ishaku wu wà-wu Shir surte o-nu wua 'ye Ibrahi à. ‡ **Bor-ɔs jero:7 9:7**

Hyen komo: Taka 21:12. § **Bor-ɔs jero:9 9:9** Hyen komo: Taka 18:10,14. * **Bor-ɔs jero:11-12 9:11-12** Hyen komo: Taka 25:23.

† **Bor-ɔs jero:13 9:13** Hyen komo: Mara 1:2-3. ‡ **Bor-ɔs jero:15 9:15** Hyen komo: Rwu 33:19.

17 Ma-tɔ Shir zɛɛg ko-Gwɔmo-wu o-**Masar**, “Mɛ ʉn sagbu wɔ ʉt-gwɔmo remen ʉn kututɛ hun-ṅe beɛb ʉn de be ʉn du, komo a ko'otɛ jin ʉn de ko kenɛ ʉn hono o-dak.”§

18 ʉn kaane Shir rɔ ʉn hoge ʉr-'wɔn de ʉn wu wu cone à, wu rɔ ʉn rwɔ ʉr-cikt ʉn hur-de ʉn wu cone nom ʉr-cikt à.

Ryaab-se Shir ʉn 'wɔn-de ʉn wu ne

19 Wu ken wu hoks mɛ m-zɛɛ, “ʉrege kaane o, ʉremen yan o Shir hette hyan ʉn **ba'as**-ʉr na? ʉWa he m-wɛn ʉn yo Shir cone à?”

20 ʉAmba wɔ rɔ wa ne mat-de ʉn net har ma-tɔ sunutu wɔ ʉn Shir ne? Rii-yo a nome à, yo wɛt m-zɛɛ wu nome yo à, “ʉYa o nomte mɛ kaane?”*

21 Wu rɔ ʉn ma-tɔ ʉt-tur à wu hoks m-nom ʉt-ba bɔ wu cone à. Wu hoks m-nom ʉn ba-ʉt gaan wu nom tɔ ken tur-tɔ remen ho-de o-biki, komo wu nom tɔ ken tur-tɔ remen duus ʉt-gwɔ.

22 Kaane gwɔmo-tɔ Shir rɔ, wu cun wu rwuunte ryaab-se ʉn wu, ʉn beɛb-de ʉn wu ne cas. Amba wu rɔ ʉr-joose, komo wu 'mo ʉr-hur be-de ʉn ye depe wu nom ʉs-ryaab ʉn ye ne à. Ye Shir rɔ ʉr-'er wu saburse à.

23 Kaane wu cone komo wu rwuunte seps-mo ʉn wu be-de ʉn ye wu hoge 'wɔn-de ʉn ye à, ye wu esse cin ʉr-takan remen ye kumut seps-mo ʉn wu à.

24 Na ye Shir aage à, yanze be-de ʉn **Yahuda**-ṅe cot á, amba myet ʉn ye rɔ **Yahuda**-ṅe á.

25 Bɔ a rwore ʉn takurda-o Hoseya à ʉnze:

§ **Bor-ʉs jero:17 9:17** Hyen komo: Rwu 9:16 (ʉt-Girik).

* **Bor-ʉs jero:20 9:20** Hyen komo: Isha 29:16; 45:9.

“Ye rɔ hun-ṅe re á, man zee ye ‘Hun-ṅe re.’
 Komo baag-ɔ ʉm ro ginʉmte n-ga à,
 man zee ɔ ‘Baag-ɔ me m-ɔn à.’ ”†

26 Komo,

“ʉn ka be-de a zee ye: ‘Nɔ hun-ṅe re ye á,’
 ʉn ka be-de a he ye m-zee,
 ‘Yakar-ye Shir wʉ ʉn hoog.’ ”‡

27 **Ishaya** rworog ma-ʉt **Isra** ʉn caari-ɔ o-ɔɔ,
 wʉ zee,

“**Isra**-ṅe rɔ ʉt-moor ne
 sa o zee hyereg-mɔ ʉn riib-ɔ m-sa,
 amba ʉn be-de ʉn ye kusse à,
 hun-ṅe hiin cot a he m-gu.

28 Yawe a piishe hono o-dak ʉt-ma,
 kap ba ʉn naas o-da.”§

29 Bɔ **Ishaya** ko-wan-Rwor ʉn Ma-to Shir n-ga
 zee à:

“A ro zeege Yawe wʉ jiishe ʉr-beeb à
 yaksutu na ye ken ye n-me ʉn baag-o na á,
 A roa wishe na ʉntʉn bɔ-ɔ o-**Sodom**,
 a roa sabarse na ʉntʉn bɔ-ɔ o-**Gomora**.”*

Isra-ṅe sher be-de Shir á

30 To, ʉre ɔ ka ʉn ya? Ka ye rɔ **Yahuda**-ṅe á, ye
 ro m-senge ye kumut ʉr-keer de ʉn warag kashi
 hun-ṅe be-de Shir á, amba m-moka ye kumug, ka
 keer-de ye kume komo à, gon de a m-kum be-de
 m-she à de de.

31 Amba **Isra**-ṅe ye ro ɔnge, ye warag kashi
 ʉn bu-yo o-**karamsa** à, ye kum de á.

† **Bɔr-ʉs jero:25 9:25** Hyen komo: Hose 2:23. ‡ **Bɔr-ʉs jero:26**

9:26 Hyen komo: Hose 1:10. § **Bɔr-ʉs jero:28 9:27-28** Hyen
 komo: Isha 10:22-23 (ʉt-Girik).

* **Bɔr-ʉs jero:29 9:29** Hyen
 komo: Isha 1:9 (ʉt-Girik).

³² ¿Ya rwo'e kaane? Yo ro remen un bu-yo msher yo ye kume á, se senge-mo un hi un de un ye. Ye pʉksuru un "ka ta'ar-de ro m-rwo ʉr-pʉkse à."

³³ Bɔ ro gense un Ma-to Shir à unze:

"Gwot um rwo'og ta'ar-de ʉr-pʉkse
n-me o-Urusharima.†
Dea kaps hun-ne deen.

Amba myet wu shere un wu à, wua nom m'e á."‡

Bɔr-ʉs op

¹ Or re ne, yo hur un de jiishe m-con à, un kon-ʉs re ne be-de Shir yo ro, **Isra**-ne ye kum gwu.

² Um nepste ye ya'aste hi un de un ye deen remen guw-mo Shir. Amba mo ka guw-mo un ye mo ba un bu-yo un nap-o nip-o á.

³ Remen ye nap bu-yo Shir rotte un muut un hun-ne kashi be-de un wu á, o rwo'e ye dorute barag-se un hi un de un ye. Ye senguru m-dore un bu-yo o-**karamsa**.

⁴ **Kiristi**, wu ro kom-de o-**karamsa**, remen a waragte kashi be-de Shir, se a shereg be-de un wu.

Gwu remen hun-ne o myet

⁵ **Mosa** zeeq unze net a hoks m-warag kashi be-de Shir n-me un dorotte o-**karamsa**. Wu un nom kaane da-o wu gene à, "Urege o conog o

† **Bɔr-ʉs jero:33 9:33** ʉt-Girik: o-Sihiyona. ‡ **Bɔr-ʉs jero:33 9:33** Hyen komo: Isha 8:14; Isha 28:16 (ʉt-Girik).

nōm m-hoog, se o nōmog kap yo **karamsa**-o zee à.”*

6 Amba yo Ma-tō Shir zee à yo ka, un bu-yo m-sher net he m-warag kashi. “Wō zee un hur un du á, ‘¿Wa he m-da n-Tōn?’ ” (Remen wu kyerguntuté **Kiristi**)

7 kō ne o zee, “¿Wa he m-cōw un kus-ō o-dak?” (Wu 'yonsunte **Kiristi** ut-marimar).

8 Yo Ma-tō Shir zee à, yo ka:
“Ma-tō Shir rō yow yow un wō ne,
tō rō un nu ru, un hur un du ne.”†

Ka ma-tō rō tōm-ō m-sher o te m-kō'ot à.

9 Urege o rwōrog un nu-o ru unze Yeso wu rō Wan-Kōyan, o shereg komo un hur un du unze Shir 'yonste wu ut-marimar, wōa kum gwu.

10 Nip-ō ka ma-tō remen n-te ur-hur net rō m-sher wu waragté ba **ur-ba'as** be-de Shir, komo o-nu net rō m-cep unze Yeso wu rō Wan-Kōyan wu kumut gwu.

11 Bō Ma-tō Shir zee à, “Myet wu shere un wu à, wua nōm m-'e á.”‡

12 Shir rōtt m-koos á. Wu rō m-hyan ko-**Yahuda** un wu rō ko-**Yahuda** á, gaan-tō. Wu rō Wan-Kōyan be-de un hun-ņe myet. Shir rō m-'ya o-kwum deen un myet ye ha be-de un wu à.

13 Mē un zee kaane remen, “Myet wu aage un jin-ur Yawe à, wua kum gwu.”§

14 ¿Amba re ye he m-aag un wu ye shere be-de un wu á? ¿Re ye he m-sher un wu ye hoge ma-tō

* **Bōr-ūs op:5 10:5** Hyen komo: Rewi 18:5. † **Bōr-ūs op:8 10:6-8** Hyen komo: Kara 30:12-14. ‡ **Bōr-ūs op:11 10:11** Hyen komo: Isha 28:16 (ut-Girik). § **Bōr-ūs op:13 10:13** Hyen komo: Jowe 2:32.

ʉn wʉ á? ¿Re ye he m-hogē ʉrege a kum wʉ he ye m-ko'ote á?

¹⁵ ¿Re yan-ko'ot ʉn Ma-to Shir he m-ko'ot a tom ye á? Bɔ tɔ rɔ gense ʉn Ma-to Shir à ʉnze, “Woon-mo ʉn yan-ko'ot ʉn **Ma-to m-Rerem** rii-yo ʉr-bon yo deen.”*

¹⁶ Amba yanze myet hun-ṅe ye o-**Isra** gokse ka **Ma-to m-Rerem** tɔ á. Bɔ **Ishaya** zee à, “Yawe, ¿wa gokse ma-ʉt na?”†

¹⁷ Remen kaane, sher-m rɔ m-haan be ʉn na ʉn bu-yo ʉn hogē ʉn Ma-to Shir, komo a m-hogē ʉn Ma-to Shir ʉn bu-yo ʉn yan-ko'ot ʉn ma-ʉt **Kiristi**.

¹⁸ Amba me o-cot ne, “¿Nip-o ye hogē á?” Ye hogusute. Bɔ tɔ rɔ gense ʉn Ma-to Shir à: “A hogusute cor-se ʉn ye hono o-dak,

Ma-to ʉn ye woose komo kom-de o-dak.”‡

¹⁹ Man do m-cit, “¿Hun-ṅe ye o-**Isra** ye nap o á?” **Mosa** ba'e m-shas, wʉ zee, Shir zeeg:

“Man ru **Isra**-ṅe nom ʉr-shoob de ʉn hun-ṅe ye o-hwaa.

Man ru nɔ nom ʉs-ryaab remen hun-ṅe ye ʉn ba ʉs-weer, ye rɔ **Yahuda**-ṅe á.”§

²⁰ **Ishaya** rworog Ma-to Shir ʉn jaab ne:

“Hun-ṅe ye hoobu me á, ye kumug me.

ʉm rwuntute hi ʉn de cas be-de ʉn ye cite

bɔ ye he me m-kum á.”*

²¹ Amba mosse o-**Isra**-ṅe, Shir dooru m-zee,

* **Bɔr-ʉs op:15 10:15** Hyen komo: Isha 52:7. † **Bɔr-ʉs op:16**

10:16 Hyen komo: Isha 53:1 (ʉt-Girik). ‡ **Bɔr-ʉs op:18 10:18**

Hyen komo: Bɔng 19:4 (ʉt-Girik). § **Bɔr-ʉs op:19 10:19** Hyen

komo: Kara 32:21. * **Bɔr-ʉs op:20 10:20** Hyen komo: Isha 65:1

(ʉt-Girik).

“Ur-ho bi, ʉm ɔnoɔ yɛ m-hongse ʉn mɛ ne,
 ʉm barkute yan-koob-de o-dorotte
 ʉn ya-ur-cikt ne.”†

Bɔr-ʉs op o-gaan

Shir hyanag 'wɔn-de ʉn hun-ne yɛ o-Isra

1 ʉrege wʉ ken wʉa cit mɛ: ¿Shir ʉn yage hun-
 ne yɛ ʉn wʉ o ka? Ay! Kaane o á, mɛ ʉn hi
 ʉn de ko-**Isra**-wʉ, baag-o **Ibrahi**, mɛ ko-wan-jit-
 o **Banyamin** wʉ.*

2 Shir 'yar hun-ne yɛ ʉn wʉ á, yɛ wʉ daage ʉr-
 takan à. Baks no yo Ma-to Shir zee, moſse ʉn
Ereja ne à, bo wʉ heete ɔetente-se ʉn **Isra**-ne
 be-de Shir à, wʉ zee,

3 “Yawe, yɛ hoomsute yan-Rwor ʉn Ma-ʉt ru.
 Ye wurumse **hana**-o ru. Mɛ wʉ cot kuse, komo
 yɛ ro mɛ o-hoob yɛ hoot.”†

4 ¿Yan go ʉn shas-o Shir shasu wʉ? Wʉ shaks
 wʉ zee, “ʉm ɛssute hi ʉn de hun-ne dugu-ʉs
 ta'voor [7,000] yɛ yage kwukte ʉn ka shir-o wa-
 ʉr-jin **Ba'ar** á.”‡

5 Ko m-moka kaane ro. Hun-ne kuks yɛ Shir
 daage remen yar-mo ʉn wʉ à.

6 Ka daag-mo Shir daage à remen yar-mo ʉn
 wʉ o, yanze remen ſenge-mo yɛ nome á. A ro
 zeege kaane á, yar-mo Shir roa warag kashi m-
 yar á.

† **Bɔr-ʉs op:21 10:21** Hyen komo: Isha 65:2 (ʉt-Girik).

* **Bɔr-ʉs op o-gaan:1 11:1** Hyen komo: Piri 3:5. † **Bɔr-ʉs
 op o-gaan:3 11:3** Hyen komo: 1Gwm 19:10,14. ‡ **Bɔr-ʉs op
 o-gaan:4 11:4** Hyen komo: 1Gwm 19:18.

⁷ ¿Yan yo ka ne? Hun-ne ye o-**Isra** u kume yo ye o-hoob á. Ye a daage be-de un ye à, ye kume yo ye ro o-hoob à. Amba ye kuse à, ye peneg ur-cikt. Kaane to ro, hun-ne ye o-**Isra** ye hok ur-she'et tete un Shir ne. Amba ye kum á, ko de nomte à, ye hok un hur-ur gaan. Ye ken hun-ne ye hiin, Shir ya'ag ye ur-ho, ka ye Shir daage à. Amba ye kuse à, ye peneg ur-cikt.

⁸ Bɔ to ro gense un Ma-to Shir à: Unze “Shir muute ye raag-ne un koob-de m-nap ne. Wu ya'ag ye yish amba ye m-hyan á, ut-to ne to m-hoge, ye m-hoge á, kaane ha co har ca.”§

⁹ Komo **Dawuda** zeeru, “Yage biki-to un ye waktute ye ceeb, ur-teeb ne. Yage ye nomot ut-pukre, to he ye m-hante un swo ur-koob à.

¹⁰ Yage yish-ye un ye rimit, ye senge komo swo ur-koob deen ba m-ta.”*

Ye ro Yahuda-ne á yea kum gwu

¹¹ Me o-cot ne har m-moka. Bɔ **Isra**-ne pukse à, ¿ye un he he-de o-caks? Ay! Yea hoks m-inē. Remen **ba'as-to** un **Isra**-ne, o hante gwu woot be-de un ye ro **Yahuda**-ne á, remen a ru'ut **Isra**-ne hoge un shoob-de un ye.

¹² Ba'as-de un **Isra**-ne hantute caari-o o-kwum hono o-dak. Komo koob-de o-dorotte de un ye hantute o-kwum be-de un ye ro **Isra**-ne á. Ur-kom, da-o **Isra**-ne shere be-de Shir, myet-m na a

§ **Bɔr-ɔs op o-gaan:8 11:8** Hyen komo: Kara 29:4; Isha 29:10.

* **Bɔr-ɔs op o-gaan:10 11:9-10** Hyen komo: Bɔng 69:22-23 (ut-Girik).

she'et be-ur gaan remen a nomot o-zak un caari-
o kwum-o Shir.

13 Me ut-ma un no ne m-moka no ye ro
Yahuda-ne á. Ko yan-tom wu un be-de ye ro
Yahuda-ne á, man nom m-gwon un senge-m re.

14 N-me un kaane, hun-ne ye un baag-o re **Isra**-
ne he m-hoge ur-shoob, un kaane man hoks gu
un ye ken ye.

15 Da-o a jore ye à, cow-o tiksuru a hongsuru
hun-ne un Shir ne. Da-o a he ye m-goks à, a nom
o ka sa o zee margan-ne muunte un hoog ne!

16 Urege a huste rwop-ur gaan-de un hyo be-
de un jir-de un hyo, a sekuru Shir, de waraguru
ba m-kukop. Myet o ka ka jir-de waragte ba m-
kukop. Kang-o gaan, urege a **sekete** Shir geer-yo
o'yo, yo waragte ba m-kukop. Myet un jet-se un
ka 'yo-yo ne waragte ba m-kukop.

17 A kupruru se ken jet-se un 'yo-se o-**zetun** se
a m-go à, a dekuru jet-yo un 'yo-yo o-**zetun** yo o-
kot, a geeru se ut-ge. No ye ro **Yahuda**-ne á, sa o
zee 'yo-se o-**zetun** se o-kot no ro, no a mosse ur-
'wun ne, **Yahuda**-ne, ye no kume kwum-o Shir
remen ye.

18 Remen kaane, taase no nom m-gwon un ka
jet-se a kupre à. Urege ne no m-gwon, no baks
unze, ka 'wun-de de muut ur-beeb be-ur no á,
amba no ro muut ur-beeb be-de ur-'wun.

19 Amba noa hoks m-zee, "Shir un kupur ka jet-
se se un **Yahuda**-ne se remen wu dapansutu te
ur-'wun ne."

20 Nip-o, amba remen koob-de m-sheer un
Yahuda-ne o rwote Shir kupurte se un ka 'wun-
de, no komo remen m-sheer o no kumte ur-keer

nɔ hette m-she'et ʉn ka 'wʉn-de. Remen kaane, nɔ nɔm m-gwɔn á, amba ʉn sʉge-de ʉn kaane hoge o-gyer.

²¹ ʉrege Shir wʉ yage **Yahuda**-ne ye rɔ takande ʉs-jet á, nɔ ma wʉa yagu nɔ á.

²² Kaane Shir a hoks m-kute was-mɔ ʉn wʉ, ʉn ryaab-se ʉn wʉ ne. Wʉ kutute ye nɔme **ur-ba'as** à ryaab-se ʉn wʉ, amba wʉ ya'ʉrʉ wɔ yar-mɔ ʉn wʉ. Amba se o gokste kom-ʉt yoor. ʉrege wɔ goks kom-ʉt yoor á, wɔ ma a kups wɔ ʉn ka 'wʉn-de.

²³ ʉrege **Isra**-ne ye senge ʉn koob-de m-sheer mɔ ʉn ye á, a mosse ye ʉn ka 'wʉn-de ne, remen Shir a hoks ye m-muut ʉn ka 'wʉn-de.

²⁴ Nɔ ye **Yahuda**-ne á, ya nɔ rɔ sa o zee 'yo-yo o-**zetun** yo o-kot yo a kupsune, Shir gege yo ʉt-ge ʉn 'yo-yo o-**zetun** ne yo a go'e à. **Yahuda**-ne ye rɔ sha-mɔ ʉn 'yo-yo a go ye à, Shir a sʉ ʉr-koob ʉn muut ʉn jet-se Shir ro kupste ʉn 'wʉn-de ʉn se á.

*Shir rɔ ʉn hoge ʉn 'wɔn-de
ʉn hun-ne kap*

²⁵ Or re ne, ʉm conog nɔ nep ka ka rii-yo rɔ wukusse à. Taase nɔ warag yan-uku-cin. Cikt-de ʉr-hur korog be-de ʉn **Isra**-ne har myet moortɔ ʉn ye rɔ **Yahuda**-ne á, yea kum m-cɔw be-de Shir.

²⁶ Kaane a he m-gu ʉn **Isra**-ne myet. Bɔ Ma-tɔ Shir zee à:

“Wan-gwʉ rɔɔn rwʉʉn-mɔ o-Urusharima,†

† **Bɔr-ʉs op o-gaan:26 11:26** ʉt-Girik: o-Sihiyona.

wu doste koob-de o-dorotte be-de un baag-o

Yakubu.‡

27 O ka o ro swor nu-o re un ye ne,

da-o um he soks **ba'as-de** un ye à.”§

28 **Yahuda**-ne ro ur-hwu'us un Shir ne remen **Ma-to m-Rerem** to ye gine à, myet remen rerem-m no mo. Amba remen Shir dak ye, hun-ne ye wu ro m-was à. Wu un nom kaane remen ya-n-ga-ye, ye un ye.

29 A nepste Shir sengute m-was un ye ne remen wu ro un rumus un yar-mo wu á, ko ne to-ut ke wu hun-ne ye wu daage à.

30 N-ga no ye ro **Yahuda**-ne á, no yan-koob-de o-dorotte o Shir ye; amba m-moka, no kumug 'won-de Shir remen koob-de o-dorotte o un **Yahuda**-ne.

31 M-moka **Yahuda**-ne un cen ye, ye waragte yan-koob-de o-dorotte o Shir, remen ye kumut ur-'won un 'won-de Shir ro no m-kute à.

32 Shir muute hun-ne myet sa o zee ye ro ke'o à remen koob-de o-dorotte. Wu un nom kaane remen wu kutute hun-ne kap 'won-de un wu.

Ur-bongon be-de Shir

33 Nip-o duw-de un weer-se Shir

un nap-se un wu ne rott ur-ma á,
piish ut-ma to un wu argute m-cit.

Rii-yo wu ro m-nom à peste nap-se un net.*

34 Bo Ma-to Shir zee à:

“¿Wan wu nape hur-ur Yawe?

‡ **Bor-ɔs ɔp o-gaan:26 11:26** Hyen komo: Isha 59:20-21 (ut-Girik). § **Bor-ɔs ɔp o-gaan:27 11:27** Hyen komo: Isha 27:9 (ut-Girik); Irmí 31:33-34. * **Bor-ɔs ɔp o-gaan:33 11:33** Hyen komo: Isha 55:8.

ǂWa rɔ̄ nay ʊn wʊ, wʊ cɛtɛ wʊ m-heetɛ ʊt-ma?"†

³⁵ "Yatt-wʊ takɛ m-'ya ʊn Shir yo ken rii-yo
ka yo wʊ wɛtɛ m-kum be-de Shir á.

Remen kaane, yatt-wʊ he m-gaktɛ ʊn Shir
wʊ topɔtɛ wʊ yo ken rii-yo á."‡

³⁶ Remen seps-mɔ̄ ʊn wʊ, wʊ nɔmɛ kɔ̄ yo ke rii-
yo.

Komo kɔ̄ yo ke rii-yo rɔ̄ ʊn kom-tɔ̄ ʊn wʊ,
komo remen wʊ.

Yagɛ seps-mɔ̄ waragtɛ be-de Shir ba m-ta, **amin.**§

Bɔr-ʊs op ʊs-ʊoor

She'et-de m-hoog ʊn sɛngɛ-mɔ̄ Shir

¹ Remen kaane, ɔr re nɛ, mɛ nɔ ʊs-kɔn remen
ka 'wɔn-de Shir de, ya'as nɔ wur-ʊt nɔ ʊt-**seke**, tɔ
rɔ̄ tɔ̄ ʊn hoog à, tɔ̄ ʊn ba m-kʊkɔp, tɔ̄ Shir cɔnɛ
à. Kaane rɔ̄ cɔw-yo o-nip yo nɔ hette m-sɛkɛmse
ʊn Shir à.

² Nɔ̄ dɔrɛ ma-tɔ̄ ʊn hun-nɛ yɛ m-mɔka yɛ ʊn
barag-se ʊn yɛ nɛ á. Amba yagʊ nɔ Shir muutu
nɔ yo wʊ cɔnɛ à, wʊ 'ye nɔ hur-ʊr pʊ-de. Ka da-
de nɔ he m-nap ʊn yo Shir cɔnɛ à, rii-yo ʊr-bon,
yo Shir cɔnɛ à ʊn yɔ̄ rɔ̄ shiisɛ cas cas à.

³ Remen yar-mɔ̄ Shir nomʊ mɛ à, myet-m nɔ,
mɛ nɔ ʊn nak ʊt-tɔ̄, nɔ woot hi ʊn nɔ ʊn be-de
nɔ wɔ̄ á. Amba muut nɔ ʊr-hi ʊn bɔ̄ nɔ ʊn gwɔt
ʊn hi ʊn nɔ à, kɔ̄ wʊ ke gʊt hi ʊn de ʊn wʊ ʊn
beɛb-de ʊn sher-mɔ̄ Shir ya'e wʊ à.

† **Bɔr-ʊs op o-gaan:34 11:34** Hyen komo: Isha 40:13 (ʊt-Girik).

‡ **Bɔr-ʊs op o-gaan:35 11:35** Hyen komo: Ayub 41:11.

§ **Bɔr-ʊs op o-gaan:36 11:36** Hyen komo: 1Kor 8:6.

4 Dɔk-ʉt rɔ kɔn deen ʉn wur-o gaan, komo kɔ de ke dɔk-de ʉn senge-mɔ ʉn de ne ʉn hon.

5 Kɔ de atte ʉt-moor ne à, na dɔk-tɔ ʉn wur-o o-gaan tɔ n-me ʉn **Kiristi**, kɔ de ke dɔk-de komo gaan-tɔ de rɔ ʉn ɔr ʉn de ne.*

6 Remen kaane, depete a nom m-senge ʉn yar-mɔ Shir ya'u na à, gɔ-ʉs-gɔ, hond hond ʉn gon ka yar-mɔ ne mɔ Shir ya'a na à. ʉrege yar-m ru rwɔr ʉn Ma-tɔ Shir tɔ, o rur Ma-tɔ Shir bɔ ʉn sher-m ru.

7 ʉrege yar-m ru mɔ m-guw mɔ, o nom m-guw. ʉrege mɔ ʉr-ʉoos mɔ, o ʉoos ʉr-ʉoos.

8 ʉrege yar-m ru mɔ ʉn do ʉn hun-ne jaab-o ʉt-men mɔ, o warag yan-do'e ʉn hun-ne jaab-o ʉt-men. ʉrege ne yar-m ru mɔ ʉn 'ya ʉn hun-ne ʉs-rem mɔ, remen koob-de ʉn ye ɔ, o nom kaane hur-ʉr gaan. ʉrege mɔ ʉt-gwomo mɔ, o nom tɔ hur-ʉr gaan. ʉrege mɔ ʉn hyan ʉr-'won mɔ, o nom kaane ʉn men-ʉt pus-tɔ.†

Bɔ a he nap ʉn yan-dor-ye o-nip à

9 Was nɔ ʉn ɔr nɔ ne o-nip. Nɔ ginim myet rii ʉɔ-ʉo, amba bɔp nɔ rii-ʉo rɔ ʉr-bon ne à kom-ʉt ʉoor.

10 Was nɔ ʉn ɔr nɔ ne sa o zee yan-hur-o gaan, nɔ hyen ye ken jiishtu nɔ.

11 Taase nɔ taage m-senge á, amba muut nɔ ʉr-hi be-de ʉn guw-mɔ Wan-Koyan.

12 Nom nɔ o-zak bɔ nɔ m-rwɔ ʉr-hur à. 'Mɔ nɔ ʉr-hur ʉn koob ʉn nɔ. Nɔ senge ʉs-kɔn koyanda.

* **Bɔr-ʉs op ʉs-ʉoor:5 12:4-5** Hyen komo: 1Kor 12:12.

† **Bɔr-ʉs op ʉs-ʉoor:8 12:6-8** Hyen komo: 1Kor 12:4-11.

13 Wong nō yo notte à un hun-ņe ye Shir ne ye rō o-hoob à. Nō senge barke un hamat-ņe hur-ur gaan.

14 Ye rō nō un ya-ur-koob à, huū nō ye nu-o ur-bon. Taase nō huū ye nu yo-o.‡

15 Nōm nō o-zak un ye rō o-zak ne à, 'wōn nō un ye rō ūs-'wōn ne à.

16 She'et nō ba ut-ween un or nō ne ne. Nō nōm m-gwōn á, amba nōm nō ur-nay un ye a wasse ne á. Taase nō hyen nō zee nō nepste koyan kap.§

17 Urege wū ken wū nomote nō men-ut jaas-tō, nō muute wū men-ut jaas-tō á. Senge nō nom yo hun-ņe he m-hyan so-yo à.

18 Nōm nō yo nō he m-hoks à, nō she'et ba ut-ween un kōwan ne.

19 Nō top yo or nō ne nōmū nō á, amba yagu nō Shir topotu nō un ryaab-se un wū. Me un zee kaane remen gense tō rō un Takurda-o Shir unze, "Me wū Yawe, man tope kō wū ke hond hond

bō un rii-yo wū nōme à."*

20 Ma-tō Shir doorū m-zee,

"Urege wan-yage-ut ru rō un mer, 'ya wū rii-yo m-re.

Wū rō m-hoge o-swoot, 'ya wū m-hō wū sū. Wō nōme kaane waragte sa o zee

wō un karakse un eng-tō o-ra un hi-de un wū.

Un ka cōw-yo, wōa ru wū hoge m-'e remen wū yagute wō."†

‡ **Bōr-ūs op ūs-yoor:14 12:14** Hyen komo: Mati 5:44; Ruka 6:28.

§ **Bōr-ūs op ūs-yoor:16 12:16** Hyen komo: Swōō 3:7. * **Bōr-ūs**

op ūs-yoor:19 12:19 Hyen komo: Kara 32:35. † **Bōr-ūs op**

ūs-yoor:20 12:20 Hyen komo: Swōō 25:21-22 (ut-Girik).

21 Nɔ yage rem-us yɔ-se rɛ ɔr-hɔ be-ur nɔ á, amba rɛ nɔ ɔr-hɔ ɔn rem-us yɔ-se be-de ɔn nɔm ɔn rii sɔ-yo.

Bɔr-us op us-tet

Nɔmɛ ɔt-gwɔmo o-dɔrotte

¹ A gaktute kɔ wɔ ke wɔ nɔmɛ yɛ rɔ ɔt-gwɔmo à o-dɔrotte. Yatt-wɔ he rɛ ɔt-gwɔmo á, sɛ wɔ Shir daage à. Komo myet yɛ rɔ ɔt-gwɔmo à, Shir yɛ sagbu yɛ.

² Remen kaane, myet wɔ nɔmɛ koob-de o-dɔrotte ɔ ɔn yɛ rɔ ɔt-gwɔmo à, wɔ nomog koob-de o-dɔrotte ɔ ka ɔn yo Shir shere ne à. Yɛ rɔ m-nɔm kaane à, yɛa egne hi ɔn de ɔn yɛ caari-ɔ ɔn piish ɔt-ma.

³ Be-de ɔn yɛ rɔ m-nɔm ɔn ɔn rii sɔ-yo ne à, yɛ m-hoge gyer-ɔ ɔn gwɔmo-ne á, sɛ de ka hun-ne yɛ rɔ ɔn m-nɔm ɔn rii 'yɔ-yo à. ¿O conog o dos gyer-ɔ ɔn ko-Gwɔmo? Nɔm rii-yo ɔr-bon, wɔ bomuru wɔ.

⁴ Wɔ bomuru wɔ remen wɔ ko-guw-wɔ Shir wɔ rem ru. Amba urege wɔ ko-yan-men-ɔt jaas-to wɔ, wɔa hoge o-gyer, remen hwaa-ɔ ka ko-gwɔmo-wɔ rɔ o-magay ne ɔt-kom á. Wɔ ko-guw-wɔ Shir wɔ, komo be-de ɔn wɔ Shir rɔ m-rwunte ɔn ryaab-se wɔ remen yan-men-ɔt jaas-to.

⁵ Remen kaane a gaktute nɔ nɔmɛ gwɔmo-ne o-dɔrotte. Yanze remen nɔ possute ryaab-se Shir cot á, amba taase hur ɔn nɔ kapstɛ nɔ.

⁶ O rwo'e notte ɔn top ɔn tar, remen yɛ rɔ ɔt-gwɔmo à, guw-ne yɛ Shir yɛ. Yɛ rɔ ɔn ya'as ɔn da-ɔ ɔn yɛ myet remen senge-mɔ ɔt-gwɔmo.

7 Top nɔ yo a nɔ n-dor à. Top nɔ tar o depe à. Urege ne o ʊn saw-ʊt nɔ o, top nɔ. Hogu nɔ gyer-o ʊn wu depe a hoge gyer-o ʊn wu à. Nɔ 'ye m-sek be-de ʊn wu depe a 'ye wu m-sek à.*

Senge-mo depe a nome or na à

8 Taase net doru nɔ ur-moog á. Se de ka yo a gaktu nɔ m-nom à, yo ro nɔ was ʊn or nɔ ne ne. Me ʊn zee kaane remen wu ro m-was ʊn or ʊn wu ne à, wu nomog o ká dorotte o-**karamsa**.

9 Ka **karamsa**-to zee, "Nɔ jar nɔ hoob ne'a-wu ʊn net á. Nɔ jar nɔ ho net á. Nɔ jar nɔ hiw ur-hyow á. Nɔ jar nɔ nom shoob-de rii-yo ʊn net á."† ʊn myet **karamsa**-to atte à, a ʊn kum to m-shoos n-me ʊn ka ma-to zee, "Was or ru untun hi ʊn du à."‡

10 Urege wo m-was ʊn net ne, wo nome wu rii 'yo-yo á. Waragte o ka, wo m-was ʊn or ru ne, o shooste yo o-**karamsa** zee à.

Ho-de Kiristi he m-muun à

11 Da-o **Kiristi** he m-haan remen wu gokstu na à, o wosonte yow yow arge ʊn da-o a takne m-she à. Remen kaane, muut nɔ ur-hi be-de yo he m-kor ʊn bo nɔ she'et à. O nɔ hette ine m-rew à.

12 Tet-m ro ʊn ma-to m-ta, ish ro ʊn ma-to m-gas. Remen kaane, a yagu nɔ senge-mo o-comb. Amba she'et nɔ hond hond ʊn cecas-mo Shir remen kaane nɔ hette kwange **ko-Gwɔmo-wu ʊn ya-ʊt-kot**.

* **Bor-ʊs op ʊs-tet:7 13:6-7** Hyen komo: Mati 22:21; Mark 12:17; Ruka 20:25. † **Bor-ʊs op ʊs-tet:9 13:9** Hyen komo: Rwu 20:13-15,17; Kara 5:17-19,21. ‡ **Bor-ʊs op ʊs-tet:9 13:9** Hyen komo: Rewi 19:18.

¹³ A she'et nɔ she'et-de ɔr-bon bɔ hun-nej rɔ m-she'et da-ɔ m-cecar à. Taase nɔ he'ebe ɔn karge de ya-m-swɔ á, kɔ de ya-o-ás á, kɔ ya-m-dum, ɔr-shoob nej á.

¹⁴ Amba 'ya nɔ Wan-Koyan Yeso **Kiristi** ɔr-be wɔ woonté yow yow ɔn nɔ nej sa o zee saw-tɔ nɔ m-cɔp à. Taase nɔ 'ye gɔp-de ma-hun ɔr-hek.

Bɔr-ɔs op ɔs-nass

Nɔ piishe ɔr nɔ ɔt-ma á

¹ Gɔks nɔ yan-dor ye sher-mɔ ɔn ye rotte ɔr-beeb á. Nɔ jar ma-tɔ sunu nɔ urege barag-se ɔn ye nomog ɔn hon ɔn se ma nɔ nej á.

² Sha-mɔ ka, ɔn raag-o gaan, wɔ ken ko-wan-dor-wɔ rɔ m-hyan, wɔa hoks m-re ɔn kɔ yo ke rii-yo m-re yo. Q ken raag-ɔ komo ko-wan-dor-wɔ rotte m-sher ɔn hur-ɔr gaan be-de ɔn rem-se Shir cone á, rɔ m-hyan Shir weneg na m-ti m-ap.

³ Wɔ rɔ m-hoks m-re ɔn kɔ yo ke rii-yo m-re yo à, mosse m-ap nej, taase wɔ muut wɔ a hoks m-re á hwaa. Komo wɔ rɔ m-hoks m-re ɔn kɔ yo ke rii-yo m-re yo á, taase wɔ piishe wɔ rɔ m-hoks m-re à ɔt-ma, remen Shir gokste wɔ.

⁴ ¿Wɔ rɔ wa nej o piishite wan-guw-mɔ ɔn wɔ ken wɔ ɔt-ma? Kɔ wɔ nomog kashi m-senge be-de Shir, kɔ wɔ nom á tɔ ma ɔn ko-ya-o-hur tɔ ka wɔ piishite wɔ ɔt-ma. Wɔa hoks m-es, Wan-Koyan 'ye wɔ ɔr-hɔ.

⁵ Mɔ ken sha-mɔ mɔ ka, wɔ ken wɔ rɔ m-hyan ɔn de ken hɔ-de ɔr-bon nej arge de ken hɔ-de. ɔn hyan ɔ ɔn wɔ ken wɔ nej ɔt-hɔ myet gaan tɔ. Kɔ

wu ke wu sher un yo ro un hur-de un wu à. Nom no kaane ba un piishe ye ken ut-ma.

⁶ Ye ro m-zee de ken ho-de jiište de ken à, ye ro m-nom kaane ye ye'et Wan-Koyan m-sek. Ye ro m-re un koyan à, ro m-nom kaane ye ye'et Wan-Koyan m-sek, remen ye ur-bongon de Shir un ka rii-to m-re to. Ye ro m-re un koyan á, ro m-nom kaane ye ye'et Wan-Koyan m-sek, ye ro komo un bongon-de Shir.*

⁷ Yanze remen hi un na cot a rotte m-hoog á, komo yanze remen morya-o un hi un na cot a rotte m-mar á.

⁸ Urege a m-hoog ne, a un nom mo remen a ye'et Wan-Koyan m-sek. Urege ne mar-mo, a mer remen a ye'et Wan-Koyan m-sek. Remen kaane, ko a un hoog ne, ko ba un hoog, na ye ma Wan-Koyan ye.

⁹ **Kiristi** marag, wu ine komo un hoog ne remen wu waragte Wan-Koyan be-de un ye ro margan-ŋe à un ye ro un hoog ne à.

¹⁰ No piishe net ut-ma á. No komo, taase ko wan-gaan be-ur no, wu ro m-ti m-ap á, wu piishe or un wu ut-ma wu ro un ti m-ap à. Remen myet-m na a es be-de Shir wu he na m-piishe ut-ma à.†

¹¹ Ma-to Shir zeeg:

“Me ro Yawe, um tonte,
ko se ke rwun-se a kwukt be un de,
ko de ke rem-de, a rur un nu-o un de
unze me ro Shir.”‡

* **Bor-ʊs op ʊs-nass:6 14:1-6** Hyen komo: Koro 2:16. † **Bor-ʊs op ʊs-nass:10 14:10** Hyen komo: 2Kor 5:10. ‡ **Bor-ʊs op ʊs-nass:11 14:11** Hyen komo: Isha 45:23 (ut-Girik).

12 Cas ma-ɔt rɔ, kɔwan be-ɔr na a rure Shir rii-yo wu nome à. A yaksuru Shir piish ɔt-ma.

Wɔ rwɔ ɔr ru ɔr-ba'as á

13 Remen kaane, bɔ rɔ Shir wu cot, wu he un piishe un kɔwan ɔt-ma à. A yagu nɔ saburse un ɔr na ne yan-dor. Amba hwɔ nɔ hur-ɔt nɔ unze noa nom rii-yo he rwɔ un ɔr nɔ ne nom **ur-ba'as** á.

14 Bɔ um rɔ wu ma Yeso Wan-Koyan à, me nɔ m-rure un ka rem-se. Um nak un hur un de kɔ yo ke rii-yo m-re yo, rɔ ur-bon ne. Amba urege wu ken wu zeeg, “Me re'e ka rii-yo m-re yo, man nom rii-yo ba ur-bon be-de Shir.” Ba-as-de wu re'e ka rii-yo.

15 Urege wɔ un naas un hur-de un wu ken wu remen rii-yo wɔ m-re à, wɔ was un wu ne ɔ ka á. Taase rii-yo wɔ m-re à yo warag wɔ cow-yo un saburse un ɔr ru, wu **Kiristi** mare remen un wu à.

16 Taase nɔ yage rii-yo nɔ o-hyan yo ur-bon yo à, a cept ma-ɔt yɔ-tɔ tɔ un yo.

17 **Gwomo-to Shir** ba ma-tɔ m-re m-swɔ ne tɔ á, ma-tɔ un kashi ur-she'et de, un gwugwu-mɔ ur-hur ne, un men-ɔt pus-tɔ ne tɔ **Kukt-ɔ Shir** rɔ m-ya à.

18 Myet wu rɔ m-nome un **Kiristi** m-senge un ka bu-yo à, wu rɔ m-gwu'urse un Shir ur-hur, komo hun-ne a ho'os ur-hur un wu ne.

19 Remen kaane, a nom nɔ senge-mɔ un rii-yo he m-hante she'et-de un ba ɔt-ween à. A nom nɔ senge-mɔ un rii-yo he m-hante ɔr na ne jaab-ɔ ɔt-men à.

²⁰ Nɔ naas yo Shir nɔmɛ remen rii-yo m-rɛ á. A hoks m-rɛ ʊn kɔyan, amba wɔ nepse rii-yo o he m-rɛ à, yoa warag rii-yo ʊr-pukse **ʊr-ba'as** ne be-de ʊn wʊ ken yagʊ yo.

²¹ A jiish ʊr-bon wɔ yage ti m-ap, ʊn swɔ m-ke ne, kɔ nɔm ʊn yo ken rii-yo yo he m-rwɔ ʊn ɔr ru **ʊr-ba'as** à.

²² Myet bɔ ʊn yo sher-m ru rɔ mɔsse ʊn ka rem-se ne à, ɛss ʊn hur ʊn du cot se Shir. Ko-ya-o-zak-wʊ wʊ hur-de ʊn wʊ kapse wʊ á, mɔsse ʊn rem-se wʊ dekke ba'as-to á.

²³ Amba net-wʊ hur-de ʊn wʊ rɔ ho'ose sak ʊn yo wʊ rɔ m-rɛ ne á, wʊ rɔ ʊn egne ʊn hi ʊn de ʊn wʊ o-sabre be-de Shir. Mɛ ʊn zee kaane remen rii-yo wʊ rɔ m-nɔm à wʊ ɛs be-de m-sher á. Komo myet rii-yo ɛse be-de m-sher á, **ba'as-de**.

Bɔr-ʊs op ʊs-taan

*Gwʊ'urse ye ken ye ʊr-hur
yanze hi ʊn du á*

¹ Na ye rɔ ʊr-beeb ne ʊn sher-m na à, depete a gu ye rotte ʊr-beeb á ʊn dek ʊn nʊ-se ʊn ye. Taase a nɔm ɔn-to ʊn hi ʊn na cot á.

² Yage kowan wʊ gwʊ'uste ɔr ru ʊn wʊ ʊr-hur remen wʊ ye'et wʊ jaab-ɔ ʊt-men n-mɛ m-sher.

³ Remen kɔ **Kiristi**, wʊ nɔm ɔn-to ʊr-hi á. Bɔ Ma-to Shir zee à, “Shir, reeb-to a pyapurʊ wɔ à, mɛ m-hyan sa o zee mɛ a pyapre.”*

* **Bɔr-ʊs op ʊs-taan:3 15:3** Hyen komo: Bɔng 69:9.

4 Myet yo a gēņe ųn Ma-t̄o Shir n-ga à, a ųn gēn remen t̄o yoosú na ųr-joose ųn d̄o ųn jaab-o ųt-mēn ne remen a kumut o-sakt̄o.

5 Mēn k̄on-se Shir w̄u r̄o m-'ya ųn 'm̄o ųr-hur ųn jaab-o ųt-mēn ne à, remen n̄o she'etté be-ųr gaan ųn barag-ųs gaan ne, b̄o depe hun-ne she'et ye dore bu-o **Kiristi** Yeso à.

6 N̄o nome kaane, ma-ųt n̄o ųn barag-ųs n̄o ne a warag ragaan remen n̄o b̄umut Shir w̄u r̄o Tato-o Wan-Koyan na, Yeso **Kiristi** à.

Ma-t̄o m-Rerem t̄o ųn Yahuda-ne ye ųn ye r̄o Yahuda-ne á

7 B̄o **Kiristi** goks̄u n̄o kom-ųt yoor à, goks̄ n̄o or n̄o ne kom-ųt yoor. N̄om n̄o kaane remen n̄o hantut̄é Shir m-seps.

8 Mē n̄o m-rur̄e ųnze yo rw̄o'e **Kiristi** nomot m-senge be-de ųn **Yahuda**-ne à, yo r̄o a kututú ye nip-o ųn Ma-t̄o Shir. Komo, ųn k̄or kaane, remen Shir shoosutú ye swooru nu-o a nome tat-ne ye ųn ye n-ga à.

9 W̄u ųn haan komo remen ye r̄o **Yahuda**-ne á, remen ye ye'et Shir m-seps remen 'w̄on-de ųn w̄u. B̄o Ma-t̄o Shir zee à:

“Remen kaane, man b̄um w̄o

be-de ųn ye r̄o **Yahuda**-ne á.

Man hu sep-t̄o ųn b̄ongon-de ųn jin ųn du.”†

10 Komo Ma-t̄o Shir dooru m-zee:

“N̄om n̄o o-zak, n̄o ye r̄o **Yahuda**-ne á,

ųn hun-ne ye Shir ne.”‡

11 A dooru m-zee:

† **B̄or-ųs op ųs-taan:9 15:9** Hyen komo: 2Sam 22:50; B̄ong 18:49.

‡ **B̄or-ųs op ųs-taan:10 15:10** Hyen komo: Kara 32:43.

“Bom nō Yawe nō ye rō **Yahuda**-ne á myet,
bom nō wū hun-ne kap.”§

¹² Komo **Ishaya** zeeru:

“Wū ken wū a rwūun un hur-o **Jesse**,
wua haan wū nom gwomo-to un ye rō
Yahuda-ne á.

Komo yea huū saktō-o un ye be-de un wū.”*

¹³ Me us-kon, Shir wū rō 'ya o-saktō à, wū ye'et
nō o-zak un gwugwu-mō ur-hur ne, nō ye rō m-
sher un wū à. Da-o Shir nome kaane, saktō-o nō
he m-bo'ose un beeb-de un **Kukt-o Shir**.

*Senge-m Burus be-de un
ye rō Yahuda-ne á*

¹⁴ Or re ne, me un hi un de um nepste unze nō
un hi un nō, nō shiig un nom un rem-se ur-bon,
komo nō us-nap ne deen, se bo'ose nō yoose or
nō ne à.

¹⁵ Amba un ka takurda-o me un rwuntu nō ma-
ut re cas. Un se ken rem-se, se um cone nō m-
bakse à. Me un nom kaane remen yar-mō Shir
ya'u me à.

¹⁶ Um waragte wan-senge-m **Kiristi** Yeso be-de
un ye rō **Yahuda**-ne á. Me un senge-mō un kon-
se Shir un bu-yo m-kō'ot un **Ma-to m-Rerem** tō
Shir remen ye rō **Yahuda**-ne á, ye waragte rii-
yo ur-**seke** yo Shir he m-goks à. Yea warag ba
m-kukop un bu-yo un **Kukt-o Shir**.

¹⁷ Remen kaane, man hoks nom m-gwon mosse
un **Kiristi** Yeso ne un senge-mō me un nome un
Shir à.

§ **Bor-us op us-taan:11 15:11** Hyen komo: Bōng 117:1.

* **Bor-us op us-taan:12 15:12** Hyen komo: Isha 11:10 (ut-Girik).

18 Man hoks nɔm ʉn jaab ʉm nomot ʉt-ma ʉn yo ken rii-yo á, se de yo **Kiristi** nɔme be ʉn de à. Yo ka rii-yo komo yo rɔ bɔ a hante ye rɔ **Yahuda**-ne á ye nomot dorʉtte-o Shir, ʉn bu-yo ʉn ma-ʉt re ʉn senge-m re ne.

19 Shir ʉn nɔm ka senge-mɔ, ʉn beeb-de ʉn nɔm ʉt-hyat, o-made ne, ʉn beeb-de ʉn **Kukt-o Shir** ne. Cir-mɔ ʉn bɔ-o o-Urusharima ʉm riguru ha-mɔ ʉn raag-o o-Iririkum, ʉm kɔ'ote **Ma-to m-Rerem** tɔ mɔ ʉn **Kiristi**, har ʉm komog ka senge-mɔ kap.

20 Duw-de ʉn con-m re koyanda, mɔ rɔ, ʉm kɔ'ot ka **Ma-to m-Rerem** tɔ Shir tɔ myet be-de hun-ne ye hogɛ ma-ʉt **Kiristi** á. Me ʉn nɔm kaane, taase ʉm me ʉt-ma ʉn 'wun-de wu ken wu shere à.

21 Bɔ Ma-tɔ Shir zee à:

“Ye a ro nomote ma-tɔ ʉn wu á, yea hyen.

Komo ye ro hogute ma-tɔ ʉn wu á, yea nep.”†

22 Yo ka yo rwo'e o-da deen a wenet me m-haan be-ur nɔ à.‡

Zonge-ʉt Burus tɔ wu heet ʉr-hamat ʉn bɔ-o o-Roma

23 M-mɔka ʉm komoste senge-mɔ me m-nɔm à remen hun-ne hogussute ka **Ma-to m-Rerem** tɔ ʉn sɔ ʉn ka jit-o ʉm rɔ à. Komo ʉs-hak deen ʉm rɔ ʉr-gop ʉm habute be-ur nɔ remen ʉm hyenet nɔ.

24 M-mɔka me o-saktɔ, ʉm habute ʉr-hamat be-ur nɔ. Da-o me ro m-ha raag-o o-Asbaniya, man

† **Bor-ʉs op ʉs-taan:21 15:21** Hyen komo: Isha 52:15 (ʉt-Girik).

‡ **Bor-ʉs op ʉs-taan:22 15:22** Hyen komo: Roma 1:13.

dond raag-o nɔ ʉr-hamat. Mɛ hogɛ rɛrɛm-mɔ ʉr-she'et be-ʉr nɔ ʉn ya o-da. Mɛ o-saktɔ komo, man sɛngɛ m-neke mosse ʉn gwɔ nɔ nɛ.

²⁵ Amba rii-yo ʉm habɛtɛ, man hees bɔ-o o-Urusharima ʉm heetɛtɛ hun-nɛ yɛ Shir yɛ rɔ rɛnɔ à gwɔ.

²⁶ Yɛ gɔksɛ Yɛso **Kiristi** yɛ rɔ ʉn raag-o o-Makidoniya ʉn yɛ rɔ ʉn raag-o o-Akaya nɛ à, hogɛtɛ rɛrɛm-mɔ ʉn 'ya m-yar yɛ guut koob-nɛ be-de ʉn hun-nɛ yɛ Shir yɛ rɔ ʉn bɔ-o o-Urusharima à.§

²⁷ Yɛ hogɛtɛ rɛrɛm-mɔ m-nɔm ʉn kaane, ko de nomtɛ yo ka sa o zee nu-se, ʉn hi-to ʉn yɛ. Remen yɛ rɔ **Yahuda**-nɛ á kumug o ma ʉn yɛ kwɔm-o n-mɛ ʉn **Kukt-o Shir** be-de ʉn **Yahuda**-nɛ, nɔmog yɛ sa o zee ʉr-moog o ka, yɛ nom m-sɛngɛ ʉn kwɔm-o ʉn yɛ ʉn ka bɔ-o remen yɛ guut **Yahuda**-nɛ ʉn koob-de ʉn yɛ.*

²⁸ Da-o mɛ komɛ ka sɛngɛ-mɔ, komo ʉm bɔbsɔsse yɛ ka hwɔr-yɛ a kumɛ remen yɛ à, man bɔp cɔw-yo ʉn raag-o o-Asbaniya. Da-o mɛ ro m-neke o-Asbaniya, ʉm hesburu, ʉm gastú nɔ.

²⁹ ʉm nepstɛ ʉnze mɛ habɛ be-ʉr nɔ, man wɔbɛ shiishe ʉn caari-o o-kwɔm nɛ o ma **Kiristi**.

³⁰ Or re nɛ, rem Yɛso **Kiristi** Wan-Koyan na ʉn was-mɔ Kukt-o rɔ na m-'ya nɛ à, hakkurɛ nɔ gu mɛ nɔ ʉn kɔn-ʉs nɔ be-de Shir.

³¹ Kɔn nɔ bɔ ʉm he m-posse ʉn kom-to ʉn yɛ yagɛ gɔks ʉn Yɛso à, yɛ rɔ ʉn dak-o o-Judiya. Nɔ kɔn komo bɔ gwɔ-o ʉm he m-heet o-Urusharima

§ **Bɔr-ʉs op ʉs-taan:26 15:25-26** Hyen komo: 1Kor 16:1-4.

* **Bɔr-ʉs op ʉs-taan:27 15:27** Hyen komo: 1Kor 9:11.

à, he m-warag rii-yo m-gòks be-de un **yan-dor Yeso**, ye rō un ka be-de à.

³² Kaane urege Shir zeeg, man wōbe be-ur nō un mēn-ut pus-tō, komo man kum ur-wūwe un nō ne.

³³ Me un kōn-se Shir, wū ye'et na gwugwū-mō ur-hur. Shir rō un nō ne! **Amin.**

Bor-ūs op us-cind

Ur-gas

¹ Wū ken ne'a-wū rōbe, jin-de un wū Pibi. Um ho'oste ur-hur un wū ne. Wa-m-senge-wū be-de un **yan-dor Yeso** un bō-ō o-Kakiriya.

² Gòks nō wū un jin-ur Wan-Koyan, bō depe a gòks hun-ne ye Shir à. Nō 'ye wū myet gwū-ō wū hōbe be-ur nō à, remen wū un hi un de un wū, wū guug hun-ne deen myet un me ne.

³ Gassu me nō Biskira un Akira or re ne be-de un senge-m **Kiristi** Yeso.*

⁴ Ye ya'aste hi un de un ye, har un ma-tō m-mar rem re. Me wū cot rō ye ur-bongon á, myet un **yan-dor Yeso** ne, ye rō **Yahuda**-ne á.

⁵ Gas nō **yan-dor Yeso** ye rō ur-morog un hur-ō un ye à.

Gas nō nay re Apanitus, wū ba'e gòks un **Kiristi** un raag-ō un dak-ō o-Asiya.

⁶ Gas nō **Meri** wū nome m-senge deen rem nō à.

⁷ Gas nō Andaronikus un Yuniya, ye **Yahuda**-ne ye bō um rō à, ye ro ke'o un me ne à. Yan-dor Yeso rō ye m-'ya ut-gos deen, a nepstu ye

* **Bor-ūs op us-cind:3 16:3** Hyen komo: Seng 18:2.

be-de un **yan-Tom Yeso**, ye ba'ag me goks un **Kiristi**.

⁸ Gassu me no nay re Ampiriyatus, wu me m-was n-me un Wan-Koyan à.

⁹ Gas no Urbanus or na wu ro un senge-m **Kiristi** à, un or re ne Sitakis.

¹⁰ Gas no Apiris, kashi un ko-guw-wu **Kiristi** hose ur-hur be-de un wu à.

Gas no Aristoburus un yan-hur o un wu ne.

¹¹ Gas no Hirudiyen or re ko-**Yahuda**.

No gas ye gokse Wan-Koyan un hur-o Narkisus à.

¹² Gas no Tirayipina un Tirayipusa ne. Ka ne'a-ne ye, ye ro un senge-m Wan-Koyan à.

No gas ka ne'a-wu Porosi, or re be-de m-senge, wu me m-was un wu ne à. Wu nomog m-senge deen mo un Wan-Koyan.

¹³ Gas no Rupus, wu Wan-Koyan daage be-de un wu à. Komo no gas inu un wu, wu deku me sa o zee wa un wu à.[†]

¹⁴ Gas no Asinikiritus, un Pirigona, un Hermes, un Paturubas, un Haramasa un or un na ne ye ro be-ur gaan à.

¹⁵ Gas no Pikorogus, un Juriya ne ne'a, un Niriyus ne un heno un wu ne wan-ne'a, un Orimpas ne un myet o un ye gokse Yeso ne ye ro kané à.

¹⁶ Gas no or no ne m-was ne.

Myet yan-dor **Kiristi** ro no m-gas.

Burus nak ya-o-Roma ut-to

[†] **Bor-us op us-cind:13 16:13** Hyen komo: Mark 15:21.

17 Or re ne, ʊm ɔnɔg m-nek nɔ ʊt-tɔ ʊn ye he nɔ hante m-koos ne à. Nɔm nɔ ja ʊn ye rɔ nɔ m-rwɔ ʊt-pukse ne à, ye rɔ komo ʊt-yage ʊn yoos-de nɔ kume ne à.

18 Ye rɔ m-nɔm ʊn ka rem-se à, senge-m **Kiristi** Wan-Koyan ye rɔ m-nɔm á, amba gɔp-de ʊn wur-tɔ ʊn ye. ʊn bu-yo ʊn rerem-mɔ nu-o ʊn ye, ʊn bongon-de ʊt-bɔ ne, ye rɔ ʊn raks ʊn ye ke'e ye ʊt-tɔ à. Ye rɔ ye ʊn ke'e ʊt-tɔ à, yan-barag-se ʊn yakar se.

19 Hun-ne myet hogute bɔ nɔ o-dorotte ʊn ka **Ma-to m-Rerem** tɔ à. Me o-zak rem nɔ remen kaane. Amba ʊm ɔnɔg nɔ warag ya-ʊs-weer ʊn rii-yo rɔ ʊr-bon ne à. Nɔ warag komo yan-koob-de **ur-ba'as** ʊn myet yo rɔ rii yo-yo à.

20 Shir wan-'ya ʊn gwugwu-mɔ ʊr-hur wɔa kaps **ko-Gwomo-wu ʊn ya-ʊt-kot**. Wu 'ye nɔ ʊr-beeb de jiishe wɔ à, ba m-jime. Yar-m Yešo Wan-Koyan rɔ ʊn nɔ ne!

21 **Timoti** or re be-de m-senge rɔ nɔ m-gas. Kaane komo Rushiyos, ʊn Jason ne, ʊn Sosipata ne rɔ nɔ m-gas, myet-mɔ ʊn ye or re ʊn **Yahuda-ne ye**.‡

22 Me Tertiyus, wɔ gene Burus ka takurda-o à, me nɔ ʊr-gas ye ma Wan-Koyan.

23 Gayas rɔ nɔ m-gas. Wu barkutu me ʊn hur-o ʊn wɔ, komo **yan-dor Yešo** rɔ ʊr-morog ʊn hur-o ʊn wɔ.

Erastus, wan-ess-de ʊn hwɔr ʊn kà bɔ-o, ʊn or na Kwartus ne rɔ nɔ m-gas.§

‡ **Bɔr-ʊs op ʊs-cind:21 16:21** Hyen komo: Seng 16:1. § **Bɔr-ʊs op ʊs-cind:23 16:23** Hyen komo: Seng 19:29; 1Kor 1:14; 2Tim 4:20.

24 Yar-m Wan-Koyan na Yeso **Kiristi** rɔ ɔn nɔ ne kap! **Amin.***

Ur-bongon be-de Shir

25 Yage a ye'et Shir m-seps! Wu rɔ ɔr-beeb ne de nɔ hette m-es eso n-te m-sher à, remen ka **Ma-to m-Rerem** tɔ me m-kɔ'ot à, tɔ ma Yeso **Kiristi**. Ka **Ma-to m-Rerem** tɔ a ɔn wuke tɔ cin n-ga.

26 Amba m-moka a rwuntutu tɔ cas ɔn bu-yo ɔn gen-mo ɔn **yan-Rwor ɔn Ma-to Shir**. Bɔ Shir ba m-ta kɔ'ote à, komo a rwuntutu tɔ cas be-de ɔn hun-ne kap, remen ye rɔ **Yahuda-ne** á ye goksté Yeso, komo ye nom o-dorotte.

27 Shir wu rɔ wa-ɔs-nap-wu ɔn hon-de ɔn wu. A seps nɔ wu ba m-ta ɔn bu-o Yeso **Kiristi! Amin.**

* **Bɔr-ɔs op ɔs-cind:24 16:24** Deɛn be-de ɔn takurda-ɔt ut a gen ka ci-yo á.

ut-Hun New Testament

Hun-Saare: ut-Hun New Testament New Testament

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hun-Saare

Contributor: WBT Central Zone

© 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc. in cooperation with the Ut-Hun Bible Translation Project All rights reserved. The New Testament in ut-Hun (Eastern Dukawa)

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 29 Jan 2022

4b40cd80-7cb8-5d3d-8563-557f030f99d7